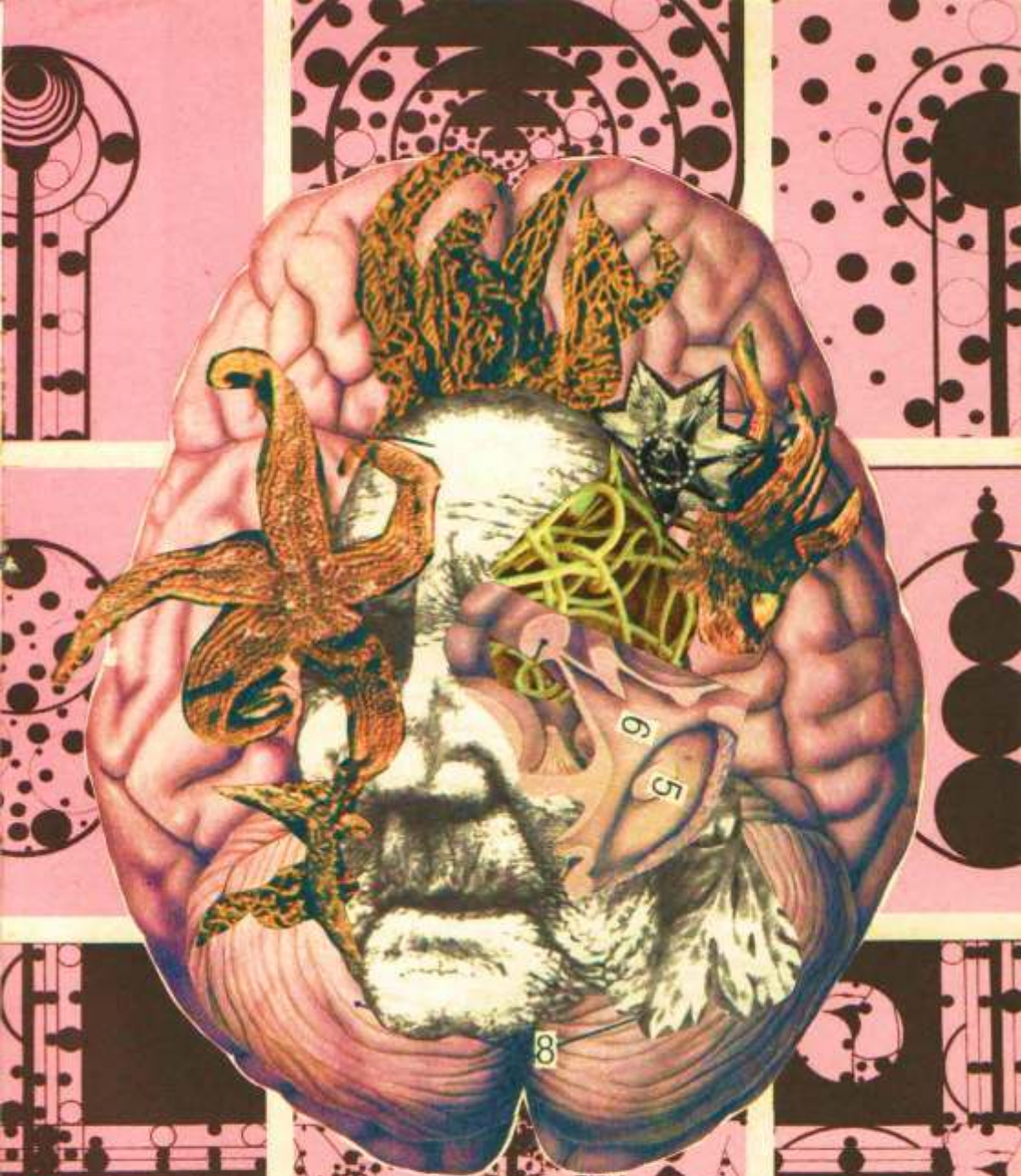

crnoslovlje

#2

ЛИБРАРИОН

crmostoutje

horror fanzin, drugi broj, 2022

Novi Sad / Subotica, 2022

Impressum:

Crnoslovlje : horror fanzin, #2, 2022

Uredništvo: Yog, Milan Kovačević, Daniel Tikvicki

Izdavač/štampa: Либрарион, samizdat

Naslovna strana: Andrei Strachov (Strachovart)

Ilustracije: Damir Pavić Septic

Tiraž: 100+

Novi Sad/Subotica, 2022

I evo nas. Opet. Nije nam dosta, a izgleda ni vama. Jer trenutno jedini horror fanzin u Srbiji je svoj tiraž rasprodao (100 komada), pa zbog potreba promocija, koje su počele posle viralnog uspeha, doštampao još 50. Nekih desetak primeraka prvog broja čeka festivale na kojima ćemo gostovati.

Spajanje fanzinskog formata, 3 x priča, vizuelnog terora i sve to daleko od svilenih rukavica mejnstrima i standardnih promocija, već suživot sa pankerskom, HC i metal supkulturom, koketiranje sa okultnom ikonografijom, bez sponzora, mecena i pički materinih, dalo je rezultat. A to je – ono što bismo i mi sami podržali, a sada radimo i za vas i za nas, vama se sviđa. I to je dovoljno. Da smo ostali na kecu, niko ne bi mogao da nam zameri. Pokušali, popušili, za 10 godina bili bismo crtica u nekom istraživanju underground scene. Ali, evo dvojke. Od crtice, rastemo u pasus. A dok ne budemo ceo članak, da se osvrnemo i na sadržaj.

Šta da napišem o Strahovartu, umetniku iza svih naših naslovnica, a da to bar na neki način oda počast njegovom radu. Dok postoji Crnoslovlje, Strahov će vam se smešiti svojim dementnim kolažima sa naslovne strane. Bez uplitanja u politiku, naše misli su sa njim, dok rat bukti, ta anticivilizacijska potreba da se nametne volja, da se pokori, da se pobedi, dok životi miliona sa obe strane pate radi šahovske igre moćnika. Budi nam na sigurnom prijatelju!

Koncept tri priče sada postaje tri autora. Zbog čega bismo bili sputani dužinom priča? Što ne bismo imali recimo pet priča od tri autora? Tri minijature od našeg jedinstvenog Tikvickog, ludačke vožnje rarovane u tek nekoliko rečenica, plus sociolog Nemanja Rajak i isečak davno prošlog vremena uz veoma savremene ponore ljudske zlobe, a onda legendarni Ivan Nešić i putovanje kroz svet stripskih kolekcionara sa jednim pogrešnim skretanjem.

Između priča imamo i prvog gostujućeg vizuelnog umetnika, subotičansku instituciju Septika. Želeli smo spajanje sa domaćim ilustratorima strave i Septik je logičan izbor za prvu takvu saradnju. Odmah posle svoje instalacije Insomnia, bacio se na rad za priče Crnoslovlja. Ilustracije između priča će biti mesto gde ćemo ugostiti i poznate i one manje poznate interpretatore užasa.

Gostujuća underground faca je panker, scenarista i pivski maestro, Danijel Vizi. Pored intervjua, odlučili smo se da vam ponudimo nešto što niko pre nas nije. Imate priliku da uživate u etapama nastajanja stripa. Iako bi svaki korak zahtevao daleko više stanica nego što mi možemo izneti, ovde vam nudimo scenario i crtež, kao dva srodna, a odvojena procesa stvaranja stripa. Scenario je ogoljen, onakav kakav se šalje crtaču, a ilustracije su bez završnih finesa i oblačića. Kao nekad u Zabavniku – sastavi sam svoj strip. Vrhunski kratki horror strip, omaž jednom kulturnom filmu, ilustrovao je Branko Tarabić.

Probaćemo i sa poezijom, želja nam je da stravom dodirnemo sve formate koje možemo, pa pored priča u ovom broju možete uživati i u stihovima. Antirecenzija, tu je. I posebna najava, kada okrenete Crnoslovlje, naš mlađi a ozbiljniji brat, prva knjiga zbirka priča našeg Kovačevića pod barjakom Crnoslovlja – Vragovesti!

Tu su i pokloni, ovaj put zahvaljujući Kovačeviću i njegovom bendu Krvolok, kao i Milanu Rakiću, novosadskom čarobnjaku koji će uskoro gostovati i u Crnoslovlju.

Na kraju, razdvojili smo art za naslovnu i art za promo majice jer, što da ne. Duplo više strana, malo li je... A trojka, e tek to će biti pizdarija. Živeli Crnosloveni i dobrodošli u CRNOSLOVLJE:
NASTAVAK

Yog, 33% uredništva

Savršen dan to beše. Samo je on bio nesrećan. Niko ga nije tražio i nikome nije bio potreban. Čitao je mnogo knjiga, koje niko nikada nije čitao, niti se znalo za njih. On je poznavao njihov sadržaj vrlo dobro.

Nije imao prijatelja, ali mu to nije bilo toliko bitno. Društvo su mu pravile knjige, prašina i mikroorganizmi u vazduhu i prašini. Ipak, prijatelj koji je stalno bio uz njega je jedan običan leteći insekt, muva. Ona je obletala oko njegove glave, tiho mu zujala po nosu, kao da želi nešto da mu kaže. Godinama je pokušavao da razume muvu, ali bezuspešno. Nijedna knjiga ga tome nije mogla naučiti. On se trudio. Zaista se trudio, ali opet, muva je muva. Bio je očajan, jer će izgubiti jedinog prijatelja na svetu.

Jednog dana, dok je slagao knjige na policu, slučajno je prignječio muvu. Muva je bila ošamućena i polomila su joj se krila, te više nije mogla leteti. On je zaplakao. Plakao je nad sudbinom muve, insekta mrskom ljudskom rodu. Ali ne i njemu. Muva je zujala uporno, ali je on i dalje jecao i jecao...

Nakon višesatnog sažaljevanja muve, konačno je obratio pažnju i mogao je da čuje tanušni glasić: "Opraštam ti."

Začuden, kao u nekom bunilu, pomislio je da sanja. Ipak, stavio je muvu u ušnu školjku i čuo reči: "Znam da si se trudio da me čuješ i razumeš, ali ti je to tek sad pošlo za rukom. Na žalost, ja sam vesnik tvoga stradanja, jer dolazi crna smrt, crnja od tvoje i moje duše zajedno. Žao mi je što ti to moram reći..."

U tom trenutku se nad njim nadvio crni oblak i ležao je u čirevima, dok nije izdahnuo. Poslednje što je video je kako muva lebdi u vazduhu, zujeći neprekidno, kao da mu govori: "Zbogom, prijatelju moj!". Muva od žalosti slete pored njega i pade u stranu, jer je i ona bila mrtva.

Prošli su pored obezglavljenog konja čija se krv pušila u snegu.

Dugo su hodali, pod okriljem noći, zalazeći sve dublje u šumu. Noge su im bile mokre i znali su da, ako se nešto ne promeni, ostaviće ovde svoje smrznuto meso životinjama da ih rastrgnu.

Preživeli su krvava polja, klanice, smetove i gvožđe; nije im se umiralo u ovoj ledenoj noći.

Hladni vetar duvao je sve jače, noseći mrtve glasove saboraca.

Bilo ih je, samo, četvorica. Domagoj, Ante, Mate i Josip. Ostali su satrani u čeličnim pokoljima.

Teškim koracima dezentera, beznačajni i natopljeni snegom, probijali su se kroz mećavu sve više ličeći na zveri koje su ih gladno čekale iza belih drveća.

Negde pred zoru nabasali su na trulu brvnaru. Zastali su, na tren, ne znajući šta da rade.

- „Što sad?“ – upita Mate.

- „Pokret!“ - naredi Domagoj.

- „Kakav pokret? Kuda?! Na čistinu, pa da nas Rusi sve pobiju“ – iznervirano viknu Ante.

- „Nemamo izbora. Uspavaće nas ova zimska tišina, a onda nema buđenja. Zato pokret! Brvnara je tamo! To nam je jedini spas“ - ljuto mu odgovori Domagoj.

Niko se ne pomeri. Stajali su nepomično, držeći bezvoljno svoje puške uz poderanu uniformu. Domagoj, koji se silom prilika nametnuo kao komadant, zahtevao je poslušnost. Pravi komadant davno je zaklan u stepskoj magli, pre par meseci, kada su ratoborni Čečeni, samo sa noževima u rukama, upali u njihov rov i okupali se u tuđinskoj krvi.

Josip je progutao pljuvačku. Hteo je nešto da kaže, ali se dvoumio. Beživotnim plavim očima posmatrao je trošnu kolibu.

- „Nema tamo vojske“ - reče on.

- „Misliš?“ - upita Ante.

- „Nema. Siguran sam. Neko bi izašao do sad.“

- „Što imamo da izgubimo. Ovde će nas pojesti zvjeri ili uzeti zima. Daj da poživimo još malo“ – uplašeno reče Mate.

- „Kako ćemo onda?“ – nastavi sa pitanjima Ante.

Josip se učuta i nastavi da razmišlja.

Osećao se strah među njima.

- „Okružićemo kolibu i upasti na prepad. Nema druge“ - reče Domagoj.

- „Dobro, tko će prvi? Ja neću“ - besno obrusi Ante.

Domagoj se okrete. Zaškripao je zubima i modre žile izbiše na njegovom mesnatom vratu. Ledeni sjaj u očima otopila je vrelina srdžbe.

Ljutito smače pušku sa ramena i dohvati je čvrsto.

- „Ja ću kukavice. Babo jedna“ – razjareno odgovori, a zatim drhtavo pljunu.

Ante je stajao i čutao.

Domagoj zakorači niz obronak, ostavivši trag u snegu iza sebe. Ostali su stajali na rubu šume. Niko da se pomeri.

Domagoj je napravio par koraka i, odjednom, okrete se. Njegova vojska nije se pomerila. Ante ga je posmatrao pogledom punim prigušene mržnje. Josip nije iskazao emocije, a poslednji vojnik, Mate, punog imena Matija, bio je istinski uplašen.

Domagoj podiže obrvu i izusti.

- „Za mnom.“

- „Ne, neću“ - odgovori prkosno Ante.

- „Smjesta!“ - zapovedi Domagoj.

- „Nemaš ti viši čin od mene. Našeg komadanta je odavno pojela zemlja. Nisam ti ja pašče da me tako dozivaš. Krenuću kad ja ‘oću.“

- „Josipe, Matija, smjesta krenite!“ - Domagoj se, sada, obratio drugoj dvojici.

Ćutali su.

- „Ajde, pocrkaćemo na ovoj zimi“ - zavapio je Domagoj.

I, najzad, vojska se pokrenula.

Poput vukova okružili su plen.

- „Snijeg pada i pada, a hladni vjetar sve jače puše. Nemamo što čekati“ - tiho reče Domagoj Josipu.

- „U pravu si. Studeno je baš. Idemo“ - odgovori Josip.

Njih dvojica su se, ubrzo, našli ispred vrata kolibe, a Ante i Mate su otišli, jedan na levu a drugi na desnu stranu, spremni da pripućaju ako neko pokuša da ih iznenadi.

Vrata su se tresla od naleta vetra. Biće ih lako razbiti. Josip, fizički najjači, jednim udarcem noge razbucao je vrata. Uleteli su, hitro, poput razbesnelih furija, u vlažnu kolibu. Unutra nije bilo krvožednih Rusa. Čekala ih je obična, izgladnela porodica. Majka, dve ćerke i sin.

Izmućeni, prestrašeni, promrzli, stajali su pred jednako ofucanim i neopranim austrougarskim vojnicima.

Ante i Mate kada su se uverili da ih niko neće iznenaditi spolja, upali su u kolibu da vide šta se događa.

- „Ruke u vis!“ - viknuo je Domagoj.

Majka je zgrabila svoje dve ćerke, zagrlivši ih svojim prljavim rukama, ne puštajući, svesna da ako ih i na tren pusti, gotovo je, izgubiće ih zauvek. Sin, mlađi brat, dečak pokradenog detinjstva, stao je ispred porodice, spreman da ih brani po svaku cenu. Imao je nož u ruci.

- „Spusti nož!“ - uspaničeno viće Ante. Glas mu puca, zvući kao ženska cika.

Panićni okršaj između četiri puške i jednog noža, uzburkan plaćom sestara i jezivom ćutnjom majke pomirene sa sudbinom, brzo je razrešen.

Ante je nanišanio na dečaka i opalio. Majka, koja je lićila na rusku babušku, bacila se i uspela da uhvati metak. Parćići lobanje, moždana sluz i krv obojili su dećakovo lice. Paganski ratnik, crvenog lica, sa krstom oko vrata, uspeo je da uzvрати.

Domagoj, oklevajući na tren, dobio je nož u butinu. Njegov jauk utišala su dva pucnja. Josip je proračunato i bez oklevanja pucao u dečaka. Metak u lice. Više ga niko neće prepoznati. Mate, iz straha, panike, želje za pripadanjem, pucao je u jednu od sestara, ranivši je.

Miris baruta i krvi. Jauci ranjenih. Ženski plač. Zadah smrti.

- „Ante, što ćemo sad?!“ - uspaničeno je Mate upitao.

- „Pomozi Domagoju!“ – kratko odgovori Ante.

Domagoj je ležao i krvario.

- „Dodaj mi torbu, imam zavoje tu“ - reče Domagoj Matiji, i on to uradi.

Dok je Mate pomagao Domagoju da zavije ranu, Josip i Ante su otišli do devojaka.

Ranjena devojka bila je bliža majci i bratu nego svetu živih. Umirala je, gušeći se u sopstvenoj krvi. Metak je završio u grlu. Njena sestra, mrtvog pogleda, sedela je do nje i buljila u prazno. Nije joj pomogla, ostavila ju je da skonča sama. Josip i Ante nagnuli su se nad njom, poput anđela smrti, uživajući, svako na svoj način, u njenom gušenju. Brzo je izdahnula.

Ante je prišao Domagoju i Matiji, a Josip je, još neko vreme, posmatrao mrtvu devojku. Njegove, inače hladne, beživotne oči kao da su na tren živnule. Pojavio se neki neprirodni žar. Miris krvi probudio je usnulog predatora.

- „Izbacite leševe napolje. Usmrdiće se ovdje, a možemo se i zaraziti nečim“ - naredio je Domagoj.

Svi su se prećutno složili sa njim. Ante nije, ovaj put, protivrečio. Više ga je zanimala živa devojka. Gledao ju je sa osmehom dok je zajedno sa Matijom iznosio iz kolibe njenu mrtvu majku.

Devojka se nije pomerala. Sedela je na podu, obgrlivši rukama svoja kolena. Čekala je smrt, nadajući se da će biti brza i nečujna, da taj metak koji će joj rascepiti lobanju neće čuti.

Domagoj ju je držao na nišanu. Ostali su iznosili leševe.
Majka, sin i ćerka. Svi su bačeni iza kolibe. Ostavljeni
mrazu i šumskim bogovima.

Kroz ledeni vazduh neprekidno je lelujaio sitan sneg.

- „Padaće sve više, i čini mi se brže“ - tiho primeti
Josip.

- „Misliš?“ - upita Ante.

- „Prepoznajem ovo vrijeme. Zavejaće nas. Neće
se ovo dobro završiti“ - nastavi Josip.

- „Bar imamo kolibu, nismo u šumi“ - dodade
Ante.

- „Vidjećemo hoće li izdržati“ - reče Josip.

Mate je ćutao i gledao u nebo.

- „Prehladno je. Dosta s ovim, završilo smo. Svi
unutra.“ – drsko naredi Ante, promuklim glasom.

To su i uradili.

Devojka je drhtala, gledajući u prazno. Domagoj je
spustio pušku. Nije bilo potrebe za daljim nadzorom. Ona je sad
samo telo, živa masa napuštenog uma. Viđali su to i ranije. Na
frontu su svakodnevno bezumnici ustajali iz rovova i poput živih
mrtvaca kretali tromo prema neprijatelju tražeći metak spasa.
Ćećeni nisu pucali. Gađali su ih noževima. Ćuvali su metke. Bila
im je to zabavna igra. Smejali su se pri svakom ubodu.

- „Gotovo. Mislim da je vrijeme da nešto
pojedemo“ - izgovori Ante na ulazu u kolibu.

Svi se prećutno složiše.

- „Kako noga?“ - upita Mate Domagoja.

- „Dubok je ubod.“

- „Nije to ništa. Tvrd si ti komandante!“ –
zajedljivo uzviknu Ante.

- „Tvrdi od tebe sigurno“ – uzvratii Domagoj.

- „Kako god vi kažete komandante. Nego, što
ćemo jesti?“ – nastavi iznervirano Ante.

- „Zakucajte prvo vrata! Zar ne vidite da su
otvorena i nemamo ih čime zatvoriti!“ – uzviknu Domagoj.

- „Kako vi kažete komandante. Dobra ideja“ – dobaci Josip i ustade da vidi ima li čime to uraditi.

- „Što ima od 'rane?' - gladno upita Mate.

- „Ne znam, pitaj onu prljavušu.“

- „Kako ću? Ne pričam ruski“ - brzo odgovori Mate.

- „Što tu ima da se priča, dva šamara, i eto ti, odmah će da propjeva. I posisaće ti, ako treba.“

Mate se postide.

- „Što je? Što se stidiš? Kao da si nevin. Nemoj da mi glumiš čistunca.“

Mate je oćutao na ovu provokaciju.

„Ako jesi, ne brini, večeras ćemo da riješimo. Ima prljavušu da nam svima posisa redom. Evo, ja ću lično da je otjeram na snijeg i dobro operem od krvi i prljavštine. I usta ću da joj oribam. Da nas slučajno ne zarazi.“

Josip je, u međuvremenu, pronašao eksere i počeo kundakom da ih zakucava u daske na vratima. Mate mu je pomagao.

Posle završenog posla, Josip, pregledajući stvari mrtve porodice, pronađe flašu bezbojne tečnosti. Otvori je i pomirisa.

- „Dobra brlja“ - reče, kratko i jasno.

- „O! Gospod nas je, napokon, pogledao. Daj 'vamo tu flašu! Ješćemo poslije!“- uzviknu Ante.

Nastavili su da piju na prazan stomak. Josip i Ante su satirali tekućinu, delujući sve žednije. Mate je, od njih, dobio par gutljaja, a Domagoj samo jedan, prosuvši ga po rani, nadajući se da će mu pomoći.

Mate je ćutao i stidljivo posmatrao Ruskinju. Domagoj nije obraćao pažnju na nju, jer je gledao, zabrinuto, u svoju ubodnu ranu.

- „Mate moj, priđi joj, vidiš da je gotova. Što ti fali, uzmi je. Evo, mi ćemo se okrenuti, nemaš brige“ – krenu mu pričati Ante.

Josip je ćutao i ispijao ostatak tekućine.

- „Neću. Imam ja kome prilaziti kod kuće.“

- „Pa, nisam ja mislio da joj se udvaraš, tupane. Nego, uzmi je... muški. Niko ti neće suditi.“

- „Ostavi ga. Neće biti nikakvog uzimanja“ – naredi Domagoj.

- „Tko kaže? Ti, ćopavac?!“ – besno obrusi Ante.

- „Isti.“

- „Bolje ti je da ušutiš, da ne bi i ti završio sa ostatkom familije. Evo, ako se dovoljno utišamo, možemo čuti kako ih grickaju divlje zvjeri.“

- „Smirite se. Dajte da pojedemo nešto“ – zavapi uplašeno Mate.

- „Što da se smirim, ja planiram večeras da se provedem, a vi kako hoćete. Nisam ovakvu dobru priliku za provodom imao još od Mačve.“

- „Nećeš je pipnuti, bjedniče“ – oštro dobaci Domagoj, izvadivši pištolj.

- „Znači tako, na brata zbog neke ruske kurve. Koliko si nisko pao“ – odgovori smireno Ante.

- „Ljudi, Gospe vam, prekinite!“ – drhtavo uzviknu Mate.

Zvuk razbijene flaše raspolutio je njihovu svađu. Josip, vidno pijan, zamantao je svoju telesinu prema devojci koja je i dalje, zaglavljena u praznini, drhtala. Bacio se na nju, prignječivši je.

- „To, Josipe! Svaka ti čast! Probio si led, poslije tebe ja!“

- „Tišina, govnnari. Mrš' iz kolibe!“ – uzbuđeno uzviknu Josip.

- „Stani, budalo. Što to radiš?“ – reče Mate i potrča prema njemu. Zgrabivši ga za leđa, počeo je da vuče telesinu.

Ante odluči da iskoristi priliku i svom snagom zgazi Domagojevu ranu na nozi. Ovaj se onesvesti od bola i ispusti pištolj.

Josip se, za to vreme, okrenu i puče šamar Matiji. Devojka, vraćena u život, poslednji put uzvratila. Istrgnu nož na Josipovom opasaču i zabode oštricu u njegova leđa. On se prodere, isčupa nož, pogleda je i jednim udarcem njegove džinovske pesnice patosira na kaljavi pod.

Gnevan i dalje, s nožem u ruci, odluči da se iskali na Matiji, rasporedivši mu utrobu.

- „Ti si kriv za ovo. Eto ti sada.“

Mate pade, držeći creva u rukama.

- „Trebao si me pustiti“ – reče Josip i pljunu na njega.

Ante ga je smireno gledao držeći Domagojev pištolj.

- „Josipe, smiri se. Završičeš posao kada se ona osvjestiti. Daj da se riješimo ovih bjednika“ – dobaci Ante.

- „Izbaci ih napolje.“

- „Ne mogu sam.“

- „Čekaj malo, kasnije ćemo. Umoran sam“ – reče Josip.

- „Dobro. Daj bar da Matiju pomjerimo. Gdje ćemo sa njim?“ – upita Ante.

- „Bacićemo ga kraj Domagoja. Neka obojica leže tu dok ne crknu“ – zaključio Josip.

Mate je teško i ubrzano disao, mumlajući sebi nešto u bradu. Prišli su mu, i dok je on grčevito stiskao otvorenu utrobu, podigli ga i preneli do Domagoja.

- „Neće ni Domagoj dugo. Pogledaj kako mu se rana rascvjetala“ – zaključio Josip koji je stajao nad njim.

- „Da, meso mu gori. Pitanje je da li će se, uopšte, svijest povratiti. Mislim da nema više buđenja za njega“ – dodade Ante.

- „Čuj! Sad sam baš gladan. Imamo li mi nešto za jesti?“ – upita Josip.

- „Biće sada. S obzirom da su ova dvojica gotovi, uzećemo i njihove porcije. Daj da sjednemo tamo, što dalje od živih leševa. Svakako je hrana kod mene“ – odgovori Ante.

- „Dobro.“

Seli su u najdalji ćošak kolibe koji je bio, donekle, neukaljan krvlju i započeli obed.

Mate je, umirući, mrmljao.

- „Mila moja, srećo moja, neće biti naše djece, nema kuće, nema poljubaca. Napuštam te, mila moja! Odlazim! Oče, dragi moj, gotovo je, nema nas više, nestali smo! Majko, stižem! Sad ću ja! Čekaj me!“

- „Što mrmlja ovaj?“ – upita Josip.

- „Sad više ništa, umro je. Dobro si ga otvorio“ – odgovori Ante.

- „I, nek' sam! Kad se mješa gdje mu nije mjesto“ – dodade Josip.

Nastavili su da jedu.

Domagoj je, tokom njihovog obeda, preznojan, u delirijumu, drhtao. Rana ga je užasno pekla, a oči, jednostavno, nisu mogle da se otvore.

„Kako ovo boli! Čekaj Mate, hoću i ja s tobom. Čuješ li me?! Nemoj da me ostavljaš. Čekaj, sad ću ja. Čuješ li?! Gdje si Mate?! Reci nešto. Odgovori! Pomozi.“

.....

„Ostavi ti mene. Vidim ja. Zaboravio si kako sam dijelio kruh s tobom. Uvek ispred tebe jurišao...čuvao te...“

.....

„Nema tebe Mate. Ode ti.“

- „Dobra. Još kada bi mogli malo da zagrijemo... odlično!“ – govorio je Ante.

- „Uh, dugo ovako nešto slasno nisam jeo“ – nadoveza se Josip, mljackajući.

„Što žderu ovi kada ovako uživaju... Ma nije valjda....“

Nešto krcnu.

- „Puče!“ – viknu, nasmejano, Ante. Josip se, takođe, nasmeja.

„Nju... oni nju komadaju. Gospode, pomagaj! Rastrgnuće me!“

- „Nema ništa bolje od bijelog mesa!“ – dodade ushićeno Ante.

„Gospode, gdje si?! Izbavi me!“

- „Ovo je baš bijelo. Sunca nije videlo!“ – zadovoljno reče Josip.

„Kriv sam, priznajem, ubijao sam. Klao, i živio bez smisla.“

- „Ima još bijelog, napolju, hladi se!“ – uzviknu Ante, cerekajući se.

„Gospode, znam da se nisam suzdržavao u Mačvi. Ponijela me krv. Oprosti. Spasi!“

- „Mogli bismo još nešto pojest“ – reče Josip, punih usta.

- „Što nam je ostalo?“ – upita, zadovoljno, Ante.

- „Domagoj!“ – prodera se Josip.

Nastade opšti smeh u kolibi.

„Eto ih, dolaze po mene! Satraće me!“

- „Samo, moramo ga oprati u snijegu. Nema ništa prljavije od vojnika“ - dobaci Ante.

- „Daj da malo dremnemo, pa ćemo posle da se obračunamo sa svima“ – reče Josip.

„Budi se! Sad ti je šansa. Spavaju.“

Nedugo potom, otvorivši oči, Domagoj, prvo što vide bejahu razjapljene čeljusti njegovog druga, krvavo iskežene prema njemu.

„Nije otišao majci. Ostade ovde.“

Dok je Domagoj dolazio k sebi, prostorijom zavlada tišina. Ante i Josip su zadremali.

„Neće se, đubrad, najesti mog raspalog mesa. Sjećam se, Mate je imao pištolj.“

Domagoj tiho krenu da pretraži leš.

„Nema ga ovdje. Torba, možda?“

Srećom torba beše na njegovim mrtvim leđima. Polako, okrenu telo i uvuče ruku u torbu. Zatim, ushićen, izvadi ono što je tražio. Krvnici su i dalje spavali, a on, osnažen čelikom, bez mnogo promišljanja, krenu da puzi prema njima. Nije smeo da promaši.

Kada se, dovoljno, približio zagleda se u obojicu, razmišljajući u koga ide prvi metak.

Pištolj, prvi put, opali i rascepi Antinu lobanju. Josip, oslepljen komadićima mozga, stigao je samo da izbezumljeno otvori usta pre nego što su sledeća dva metka završila u njegovoj telesini.

Prljavi vojnički leševi trzali su se i grčili, postepeno se pripremajući za dugi čin raspadanja.

Domagoj se, takođe, na izmaku snage, pripremao za neminovan proces truljenja. U naletu besa, uzdignu se i uzviknu:

- „Tko će iznijeti naše leševe?“

- „Tko, pitam?!“ – vinu ruke prema nebu i pokuša da ustane.

Međutim, od tog pokreta, bol obuhvati njegovo telo i on se, zaprepашćen, sruči na zemljani pod i ostade tu, prikovan blatom i sudbinom.

Nedaleko od njega, devojčino telo se, potom, pomeri, i ona, polako, poče dolaziti k sebi. Ustala je, ne osvrćući se oko sebe, i pošla prema zakucanim vratima. Gazila je prelepip belim stopalima kroz krv i prljavštinu. Domagoj je, trzajući se, gledao u nju, očaran njenim hodom.

Grozničava žal razdra mu telo, a suze na oči krenuše. Svestan da ga od usuda smrti deli nekoliko hladnih udisaja, poželeo je, sav uplakan, da poslednje što će videti bude ona, slobodna, na snegu.

Tako i bi. Pre nego što se, napokon, rastavi s dušom i ispusti krajnji ledeni dah, vide nju, uspravnu, kako nestaje u snežnoj vejavici iza razvaljenih vrata, ostavljajući krvave otiske stopala.

Umiruće telo, lišeno vazduha, maglovitog vida, ču', iznenada, zvuk rezanja pravih gospodara prirode. Zveri su, polako, jedna po jedna, oblizujući se, ulazile u prostoriju. Koliba je, sada, pripadala njima. Posle će je prepustiti crvima.

U trenutku kada prvi očnjaci počеше kidati meso i lomiti kosti, Domagoja više nije bilo; spasio se.

Ako postoji razlog da se čovek ili žena okarakterišu kao "meso", zašto bi bilo čudno priznati da sam kanibal? Da napomenem još jednom, lečeni kanibal, ako je to verodostojno izreći nakon svega što sam učinio. Od kada sam prvi put ugrizao svog starijeg brata za ruku, toliko da mu je krv potekla, a meso je zablještalo, nisam nameravao prestati da se postavljam predatorski prema ljudima u mojoj okolini. Moji roditelji su bili izbezumljeni zbog poziva vaspitačica, učiteljice, nastavnica, ali i profesora u gimnaziji. Oni su znali da će s druge strane žice neko izreći, paničnim i nervoznim glasom: "Vaš sin je danas napao tog i tog; zašto ga ne pošaljete na lečenje; da li ste ga vi vaspitali da bude kanibal; možemo li da ga ustrelimo sledeći put" i slično. Naravno, najviše sam voleo biologiju, naročito anatomiju čoveka, jer sam naučio gde je ljudsko meso najsočnije. Svi su me se plašili, a ja sam se najčešće šalio tako što sam oblizivao usta pri svakom pomenu tonusa ljudskih mišića, srca i krvi, nasumično gledajući nekoga u odeljenju. Izgledao sam sasvim normalno, nisam nikad imao "vampirske" ocnjake ili nešto čime bi otklonio svoje "nedostatke" kao konzumenta drugog čoveka. Čak ni "ludački" pogled u očima. Zatvarali su me u ostavu, sobu za kazne, roditelji su me kažnjavali tako što sam završavao u isušenom bunaru, sve dok ne obećam da neću više raditi to što radim. Na kraju sam ipak završio na psihijatriji, moj razum i moj pogled na svet je bio sasvim u redu, sem jedne bitne razlike: nutritivno sam se ponašao kao da su me odgajila kanibalska plemena u Tihom okeanu. Nisam se opirao, niti pravio nepotrebne scene, sve sam mirno prihvatio. Donekle. Imao sam pravo na nekoliko blokova papira i slikarski ugljen, tobože, da ne naudim sebi. Za njih, psihijatre i bolničare, nisam bio osoba koja ume racionalno da razmišlja, već samo bolesnik koji voli ljudsko meso.

To se promenilo tokom dugih 15 godina, koliko sam proveo u ustanovi. Sada sam slobodan čovek, i ne razmišljam i ne sanjam više o pečenom mesu, sem ako se ne radi o divljači i tartar bifteku. Malo sirovijem.

~

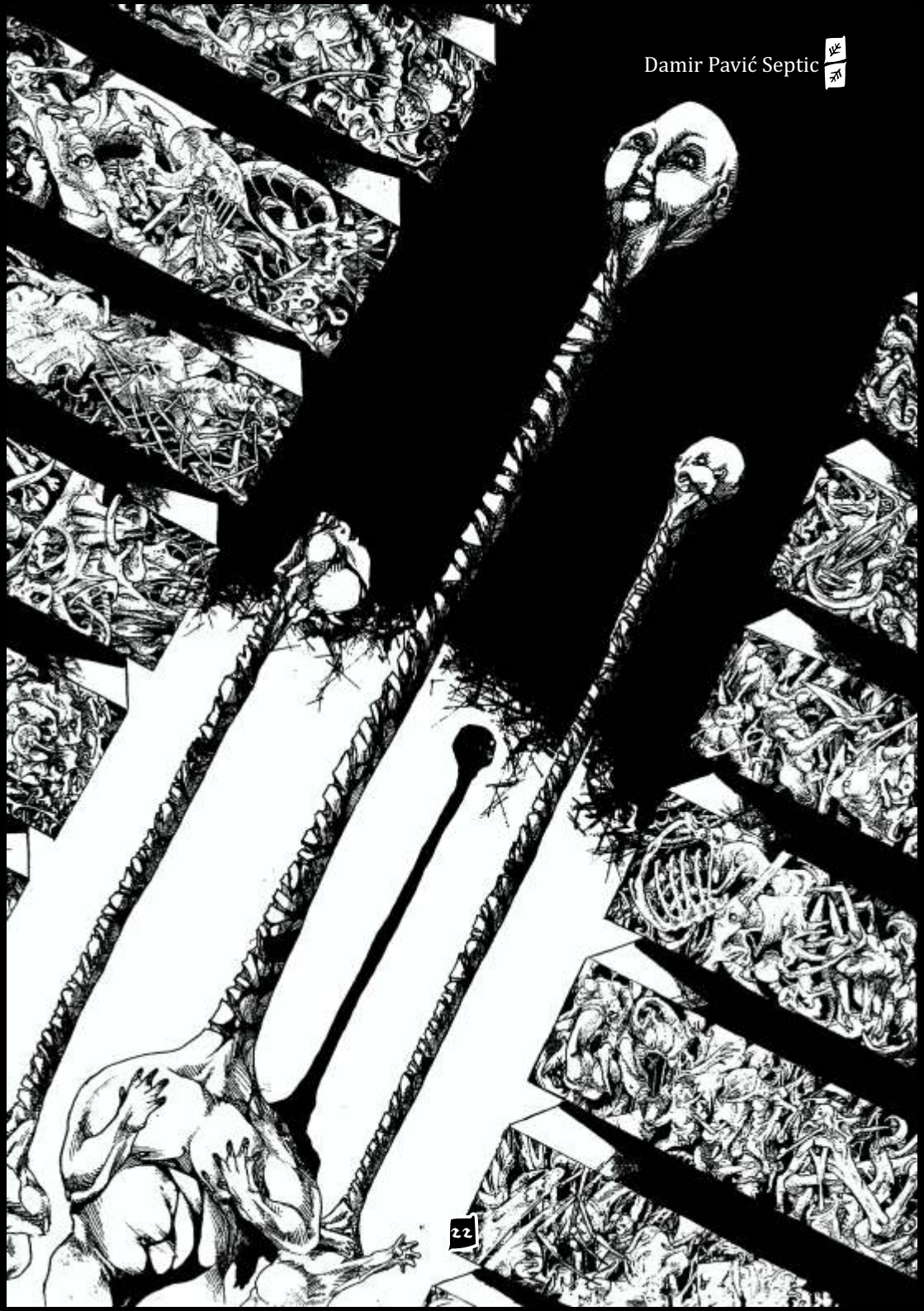
Ima nešto u tome da kad čovek radi i zarađuje za život, ne razmišlja o banalnim stvarima, zaokuplja ga misao da prekraja kraj sa krajem. Zbog toga sam otvorio kozmetički salon. Pomalo čudno za muškarca, ali je to bilo najefikasnije rešenje za brzu zaradu. Imam i solarijum. Danas je moderno imati "bronzani", "čokoladni" ten, kojekakvi preparati su u igri, ali nema ničeg boljeg od košenja trave i "pečenja" pri najvećoj omorini ili na pecanju. Naravno, svakakve osobe dolaze da se "sunčaju" pod tim prokletim UV svetlom. Sve to mogu da progutam, i to samo zbog novca. Jednog dana se pojavila ona...

Nisam nikada sreo tako neobično lepu devojkicu. Iako je imala dovoljno taman ten, dolazila je svaki dan. Ulazak i izlazak iz solarijuma joj je davao neki hispano-američki šmek, zaista. Sijala je od zadovoljstva, ogledajući se u veliko ogledalo blizu kabine za presvlačenje. Primetio sam iznenada da se u odrazu zagonetno smeši, ali nisam tome pridavao značaja. Suviše vremena sam provodio sam, pa sam se i odvikao od bilo kakve ljudske interakcije. Nasmejao sam se, onako veštački i nastavio da radim obračun. Međutim, njeno osmehivanje i upućivanje zavodljivog pogleda je bilo sve vidljivije, iz nedelje u nedelju, a ja sam se našao na mucu. Istovremeno sam se radovao, ali me je strah zbog sopstvenih osećanja terao u ćorsokak zbunjenosti i ludila. Moj osmeh na licu je bio samo grimasa, upućena lepoj devojci. Nakon nekoliko neprospavanih noći, odlučio sam da joj učinim toliko da se besplatno služi solarijumom, radi prividne naklonosti, iako još nisam bio sposoban da se nekom emotivno posvetim. Predložio sam joj to, šapućući, a ona me je zagrlila i odjurila iz salona, obećavajući da će svratiti nakon posla. Nisam ni reči izustio, a osmeh mi je stajao kao nalepljen na izbledelo i podbulo lice, jer tog dana nisam popio ni kafu.

~

Bio sam spreman da zaključam vrata, kada me je gospođica uhvatila za rame i pitala da li je zakasnila, naravno sa svetlim očima i osmehom od uha do uha. Setih se blagog elektriciteta prilikom njenog dodira, pozvao sam je unutra oklevajući, jer je radno vreme već uveliko prošlo. Proćaskali smo kratko, zaključao sam vrata salona i namakao zavesu, koju sam bio zaboravio navući. Nisam ni slutio da ispod dugačkog oker mantila ima samo seksi donji veš. Pomislio sam da sanjam, i skamenjen na stolici, posmatrao sam kako se ispred mene svlači. Pošla je u solarijum i rekla da će se zadržati oko petnaestak minuta. Delovalo mi je mnogo, ali sam odlučio da joj udovoljim, već kad je ona udovoljila mojim očima. Do tada, nisam posmatrao klijentkinje, ravnodušno sam ih i sa blagim osmehom pelješio. Ali, ove večeri, sve je bilo drugačije. Osetio sam kako mi se pomućuje svest, ali sam bio srećan nakon dužeg vremena. Izašla je iz kabine, i dalje u donjem vešu i značajno me pogledala. Primitila je kako mi se postepeno šire i skupljaju nozdrve. Osetio sam njen miris, miris blago spržene kože. Pokušavao sam da se obuzdam, ali mi je bilo sve teže i teže. Iznenada me je zajašila, dok sam se ja, obeznanjen, naglo opustio i primirio. Počela je da me ljubi i grize po vratu i usnama, divljački, a ja sam blaže uzvraćao, sve dok je u jednom trenutku nisam odbacio od sebe i zamolio da pođe kući. Naizgled uvređena, okrenula se još jednom na vratima prilikom ispraćaja, pogled joj je bludeo po meni. Noć sam proveo preznojavajući se i prisećajući se prošlosti. Moje krvave prošlosti, koja je sve jače i jače kucala u ritmu mog srca. Pred zoru sam se primirio i konačno zaspao.

(kraj prvog dela)

Oduvek je govor tela smatrao svojom slabošću – jedan ili dva nevoljna pokreta i već bi se ogolio pred sagovornikom. Ali to je bilo u vreme zbunjenosti, dok je tragao za identitetom. Kada je otkrio u čemu je dobar, zaista dobar, i nakon što je Sara jedne večeri otkrila njega, samopouzdanje ga je proželo intenzivnije od udara groma. Pređašnji život ostavio je za sobom, čvrst u odluci da se neće opterećivati razmišljanjem o propuštenim prilikama jer su druge mogućnosti bile nadohvat ruke. Kao potvrdu promene, niotkuda ukazanu šansu pretvorio je u čist čar. Normalno, osećaj je bio moćan i njega obuze ushićenje dok se zavaljivao u naslon stolice: „Da čujem, šta imaš da kažeš u svoju odbranu?“

Prostor između Sare i Roberta bio je pun naboja, nakrcan električitetom koji će se kad-tad osloboditi, i svako ko stupi u to polje osetio bi blago peckanje na koži. Oboje su bez ustezanja rekli što im leži na duši, oslobađajući se nakupljenih strahova koji su ih već neko vreme opsedali. Njegovo nezadovoljstvo mahom je prouzrokovano poslovnim brigama i smanjenim libidom. Iako se radi o naoko trivijalnoj delatnosti kao što je prodaja putem specijalizovanih internet sajtova, on je od toga stvorio čitavu filosofiju – uživao se u ulogu marketinškog gurua i već se video kako daje intervju za ekonomske portale, kroz šalu se prisećajući početaka s dna; ona je, pak, to doživljavala kao uvaljivanje polovnog đubreta moronima s više para od pameti. Ali različiti uglovi gledanja dovode do nerazumevanja, a zatim završe korak dalje – u razmeni argumenata povišenim tonom. Robert je prvi pružio ruku pomirenja, iako mu je, u osnovi, trebalo priznanje da je bio u pravu.

Sara ga je isprva ignorisala, praveći se da pomno prati neki ženski program i da je usredsređena na razgovor o sigurnim kućama za žrtve nasilja.

Dok se voditeljka svojski trudila da ispadne oštroumnija na datu temu od stručnih gostiju, Robert je, nakon tri godine suživota (i dve utrošene tokom uhodavanja), mirne savesti mogao izjaviti da njegova ljubavnica ne polaže ni pet para na parole o rodnoj ravnopravnosti feministkinja i strašila iz nevladinih organizacija. Za nju je, a najvećim delom i za njega, ženski svet bio razdvojen od muškog na mnogo nivoa, često nedodirljivih i protivurečnih, samo je nesebično podneta žrtva u vidu krvarenja bila stalno podsećanje na zajednički greh zbog kojeg trpi tek jedna strana.

Naposletku je popustila, ali ga nije udostojila pogledom.

„Koliko?“

„Pogodi...“

„Ne želim da pogađam – koliko si dobio?“

Da li je ostaviti da se krčka u nedoumici? Na kraju krajeva, podela se za sumnjom kao nadmena za komplimentom, otvorivši rupu u oklopu njegove sujete. „Dva soma“, reče on, ne mogavši više da odlaže informacioni vrhunac. Na izrečenu brojku Sara se okrete i pogleda ga u neverici.

„Koliko?!“

„Dve hiljade dolara“, reče Robert i podiže dva prsta. „Moja najbolja prodaja do sada. Ovo treba proslaviti!“

Prišla je i zagrlila ga, praktično ga odguravši od ekrana. Aukcija je bila završena i pobednička ponuda iznosila je 2.015,00\$.

„Da li je moguće?“, upitala je. U šta je sumnjala? Da su cifre smicalica zaverenički raspoloženih piksela s druge strane ekrana?

„Rekoh ti da ima vrednost.“ Svojoj konstataciji pridodao je težinu zaključka. „Da nije bilo tog majmunskog a, siguran sam da bi ponuda bila veća. Pitam se kakva budala obeležava stripove na koricama?“

„Ne znam o čemu govoriš“, reče ona. Robert odvede kursor i kliknu; fotografija se otvori u novom prozoru. Uveličao je inkriminišući deo i tek tada je u gornjem uglu ugledala @, ispisan najverovatnije tankim crnim markerom.

„Samo zbog toga?“

„Dušo, kolekcionari stripova su najveće cepidlake. Gori su i od audiofila. Kod njih se osuda na večnost u paklu bez razmišljanja izriče zbog oštećene rikne.“

Kažiprstom ga je pozvala da pođe za njom.

„Nije da se bunim, ali nisam očekivao takvu vrstu proslave“, rekao je Robert.

Dok ga je vodila ka spavaćoj sobi, oglasi se njegov mobilni. Robert stade i zaustavi i nju.

„Moram da vidim od koga je. Možda se javlja pobednik aukcije.“

„Zar to ne može da sačeka?“, upita ga maznim glasom.

„Zaboravljaš da sam dobro zaradio“, reče on puštajući joj ruku.

„Ako je kupac, onda je stvarno retard. Naglasio sam da se prvi kontakt obavlja preko poruka na kompu.“ Prišao je i zgrabio telefon.

Sara je otišla u susednu prostoriju i pritvorila vrata. Doimala se povređenom, i on zažali što prednost daje poslu, ali ekran ožive u njegovim rukama.

@ u 12:35

*Cale, zar te nisu ucili da je pohlepa
smrtni greh?*

„Ko je?“, upita ona iz spavaće sobe.

„Kupac“, slaga Robert a da nije ni trepnuo. Želeo je da je zaštiti, jer blaženi su oni što hodaju u neznanju. Ipak, naslućivao je ko bi mogao da bude pošiljalac. Ali sâma pomisao je bila apsurdna. Pobogu, odakle mu broj telefona kada ništa nije znao o njemu?!

Robert nije obelodanio svoj identitet, niti bilo šta što bi moglo da mu ukaže gde živi.

„Dolaziš?“

„Samo da odgovorim budali.“

Razmišljao je šta da napiše, kada je prispela još jedna poruka.

@ u 12:37

*Jesi priznao gospodjici na kome si
nasao da zaradjuješ?*

Naposletku je otkucao i poslao:

Roby u 12:38

supickumaterinu

Razmena poruka dovela je do privremene erektilne disfunkcije, i seks se pretvorio u produženu predigru iz koje je samo jedna strana izašla kao dobitnik. Zbog svega što se dogodilo zamrzio je crtače stripova; scenariste i koloriste, takođe. Čitavu tu bulumentu šalabajzera. Deveta umetnost, nije nego.

* * *

Robert je u svemu video mogućnost zarade. Duplirati ulog preprodajom bilo je podjednako slatko dobitku na lutriji. Samo što za igre na sreću morate biti rođeni sa srebrnom kašikom u ustima i zlatnom pelenom pod guzicom, i niko nije davao garanciju da će se ma koliko veliko ulaganje isplatiti. Zato je voleo Internet trgovinu. Knjige, stripovi, ploče, igračke, garderoba, tehnika; kupovao ih je na buvljaku, improvizovanim uličnim štandovima, pijačnim tezgama, u radnjama s polovnom robom ili po preporuci poznanika. Jednostavno, imao je njuh. Takođe, nije ga mrzelo da se cima po poštama i kurirskim službama, ili da se lično nalazi s kupcima kako bi im smanjio troškove. U osnovi, nadao se da nije daleko dan kada će otvoriti zalagaonicu.

Pre dve godine je shvatio da je zarada bolja nego na redovnom poslu. Nije mu trebalo ni koliko da sabere dva i dva i već je dao otkaz u katering firmi gde je bio zaposlen kao vozač. Sreća prati hrabre, a oni što se premišljaju nakon fajronta idu kući bez devojke. S vremenom, apetiti i ulozi su porasli zbog nekoliko dobrih transakcija, ali je sva ta jurnjava uzela danak: Robert je iskusio probleme s kolenom. On, koji bi u najgorem slučaju jednom godišnje prehladio grlo (skoro isključivi krivac bilo je hladno pivo na početku leta), u najavi je imao artroskopiju levog kolena. Budući da je artroza bila u početnom stadijumu, podvrgao se konzervativnom lečenjenju – mogao je da odahne i nastavi s fizikalnom terapijom, primanjem blokada i utrljavanjem melema kako bi privremeno otklonio tegobe.

Sudbonosnog dana, krenuo je po preporuci do vremešne gospođe čiji je suprug ostavio pozamašnu biblioteku predratnih knjiga. Sara je tog jutra uzela kola, čak se ni ne konsultovavši s njim, nijednog momenta se ne zapitavši da li su mu možda trebala, a on joj nije smeo priznati da nema ni za taksi. Istina, pristojnu svotu sklonio je na stranu ukoliko mu se ukaže poslovna prilika koja se ne propušta. U poslednje vreme mu nije najbolje išlo, vapio je za kupovinom na kojoj bi utrostručio zaradu. Onda će prodisati punim plućima; trenutno, udisao je kroz slamčicu stisnutu prstima tržišnog serijskog ubice.

Iz autobusa je ne vodeći računa stupio na trotoar levom nogom, nakon čega mu je kolenom sevnuo oštar bol. Opsovao je u bradu. Seo je na najbližu ogradu i, dok je čekao da žiganje umine, zapalio je cigaretu, još jednom proverivši adresu u porukama. Srećna okolnost je što nije morao da luta jer je poznavao okolinu. Dan jeste vedar, ali je želeo što pre da završi posao. Odradiće babu i reći joj da je za njeno zdravlje najpametnije da se što pre reši knjižurina s nataloženom višedecenijskom prašinom. Zar bi nešto slagao? Poznato je da matorci razvijaju intoleranciju jer ih prekriva patina proživljenih godina, a pred kraj postanu alergični i na sâm život. Ako sve prođe po planu, Crni će doći pikapom da utovare knjige.

Nadao se da bi kod bakice mogao da nabasa i na antikvitete. Ona će se, verovatno, braniti uspomenama vezanim za te predmete, kao što su duhovi mrtvih zakačeni za žive iz egoističkih pobuda, ali izmozgaće egzorcističku žvaku za ucveljenu udovicu.

Bacio je cigaretu. Tražena adresa je bila tri ulice niže. Ako ga sećanje ne vara – svojevremeno je u susedstvo svraćao zbog hormona razdrmanih ljubavlju – postoje stepenice do tamo, ali nije želeo da rizikuje s bolnim kolenom. Radije će se spustiti poprečnom ulicom: do nje ima bar dvesta metara, ali je bila lakša za silaženje.

Pređeno rastojanje vratilo je zglobu kakvu-takvu funkcionalnost, i on na prvoj raskrsnici skrenu desno. Nije sreo prolaznike, jedino su automobili bili parkirani ispred kuća sa fasadama živih boja i ogradama uhvaćenim u zagrljaj ladoleža i bršljana. Mogao bi da se skući u ovakvom kraju; možda je sve odisalo prividnim odsustvom života i letargijom karakterističnom za prohujala vremena, ali njemu nije smetalo. Naprotiv. Čeznuo je za životom sa što manje stresa i nije li to bio siguran znak da su godine počele da ga stižu? On bi rekao da se uozbiljio nakon svega što je preturio preko glave.

Prošao je sledeće raskršće, potom još jedno, i ostalo mu je da skrene u prvu ulicu i potraži broj iz adrese, kada je na neograđenoj parceli ugledao tri klinca – sedeli su ispod ogromne lipe čije su grane natkrilile bezmalo čitav plac. Sva trojica su u rukama držali mobilne telefone. Pred njima behu postavljene dve prazne drvene gajbice na kojima su nešto izložili, najverovatnije stare časopise za prodaju. Odlučio je da priđe i vidi šta je u ponudi. Približivši se, shvatio je da su u pitanju stripovi.

Bilo je tu nekoliko izdanja Zlatne serije i Lunovog magnus stripa koji su prošli desetine i desetine ruku pre nego što su završili na ovako žalobnom mestu. Nešto boljeg stanja (ali istovetne sudbine) bili su EKS almanasi i Gigant sa Modesti Blejz. Stripovi su donosili dobru zaradu, ako dođete u posed retkog izdanja čija očuvanost nije upitna.

Zapazio je da su svi izloženi primerci u gornjem uglu imali oznaku @ ali to nije moglo da im umanja vrednost jer je nisu ni imali. On uze Gigant i, ispod njega, ukaza se strip u celofanu. Za razliku od ostalih bio je na engleskom: Amazing Spider-Man broj 129 iz februara 1974. godine. Robert u tom trenutku ništa nije znao o ovom izdanju sa avanturama Čoveka-pauka. Mašio se za mobilni kako bi proverio vrednost na iBeju, ali je ustanovio da nema internet konekciju. Čudno, pokrivenost je obično bila dobra. Pozvaće prijatelja koji drži striparnicu na drugoj strani grada. Znao je da ne vredi okolišati, detaljno mu je opisao na šta je naleteo.

„Da li si svestan šta si pronašao? Prvi broj sa Panišerom i Šakalom! Rekao bih da si ubo Marvelov džek-pot. Visoko se kotira kod kolekcionara ako je dobro očuvan.“

Robert mu nevoljno saopšti da ima ucrtan znak et na korici. „U svakom slučaju ćeš pristojno zaraditi. Priznajem da sam ljubomoran. Donećeš da ga pogledam?“

Potvrdio je da hoće, ali najpre bi ga trebalo kupiti; zahvalio se na informacijama i prekinuo vezu. Mogao je da se vrati dečacima koji su i dalje odsutno buljili u svoje mobilne aparate. Pomislio je kako je plac idealan za gradnju kuće iz njegovih snova. Podigao bi je za Saru i sebe, i decu čiji su ih glasovi dozivali iz maglovite budućnosti. Ali drvo se nije slagalo s tim planom – lišće na lipi zašumilo je bez daška vetra kao da se protivi njegovim zamislama. Poručilo mu je da ide, smesta se pokupi i ode bez osvrtnja. Bože, baš je pustio mašti na mašti na volju; bolje bi mu bilo da se vrati u realnost.

Sa improvizovanog štanda uzeo je dva primerka Zlatne serije. Provrteo ih je u rukama, naizgled pomno ih proučavajući. Ako želi jeftino da prođe moraće da odglumi najbolje što ume, i on napravi grimasu zbog njihovog jadnog stanja. Birao je kome da se obrati i odlučio se za najstarijeg dečaka u sredini.

Blake na naušnici tek su mu se probijale kao najfinije paperje i Robert nije verovao da može imati više od petnaest godina. Kolena su im bila načičkana krastama kao nekakvim skarednim crnim bubama, a skejtovi su ležali odbačeni u blizini. Uostalom, to što je najstariji ne znači automatski da je i najinteligentniji; ali je verovatno nosio titulu najbezobraznijeg. Nema veze, Robert voli „teške pregovore“. Klipan ga nije fermao ni pet posto, kako se govorilo u vreme kada je Robert bio njegovih godina i imao nepojmljivo pogrešnu predstavu o stvarnom svetu po kojem je hodao, srao, tukao se i zaljubljuvao.

Primitio je da ga balavander posmatra u refleksiji na staklu svog mobilnog telefona. I, da li su senke činile svoje, ali u pogledu je bilo još nečeg osim znatiželje. Da li mu se pričinilo, ali te oči su se mogle okretati u očnim dupljama nezavisno jedno od drugog. Podiđe ga jeza. Pod stresom sam zbog svega što mi se događa ovih dana, odagnao je loše pomisli. To su samo senke, je l' da, moraju da budu. Drveće ne šapuće, a dečaci nemaju kameleonske oči.

„Koliko tražiš za sve?“

Klinac ga odmeri od glave do pete. „Ne znam, Čale... Uzeo bi sve?“

„Nisam ti ja čale“, reče Robert.

„Nisam ni rekao da jesi. Kol'ko bi dao?“

Robert se namršti. „Ne samo da su loše očuvani već su i označeni.“

„Ovo ti smeta?“, upita mladi prodavac i kažiprstom pokaza znak @ na stripu ispred sebe.

Robert klimnu.

„Ja sam Et, svi ovi stripovi su moji.“

„Super za tebe, ali nisi morao da ih žvrljaš. To im značajno umanjuje vrednost.“

Dečko slegnu ramenima. „Kol'ko nudiš?“

„Petsto“, reče Robert i pomoli se u sebi.

Et isključi telefon i spusti ga u džep na bermudama.
„Ako daješ petsto, sigurno možeš da ponudiš i somića.“
„Mogu, ali neću. Pohabani su i obeleženi. I da znaš – moja sledeća ponuda biće niža.“

Klinac pogleda svoje ortake, ali oni su bili potpuno nezainteresovani. Buljili su u mobilne i samo su im se palčevi pomerali. Bio je to jedini trag životnosti u tim telima, čak je i zvuk iz njihovih telefona izostao.

„OK, pristajem. Nego, s kim si malopre razgovarao?“

Robert se zarumene. Pazi ti malog, gura nos u stvari koje ga se ne tiču. Ali oštrouman je i inteligentan, verovatno će za koju godinu biti britak poput Oštrice. „To nije tvoj problem.“
Et se isceri i otkri zube koje bi usrećila parcijalna proteza. Robert uze novčanicu od petsto dinara i pruži mu je. Znoj mu se probijao kroz kožu dok je čekao da mu mazne novac iz ruke kao pas ponuđenu poslasticu. Naposljetku, Et uze novčanicu.

„Tvoji su“, reče klinac i strpa pare u džep gde je odložio mobilni.

Robert pokupi stripove. „Pazi da ne izgubiš pare kad vadiš mobilni.“

„Pravi si Čale“, reče Et.

„Mislio sam da ti nisam čale.“

„I nisi“, reče klinac. Izmamio je Robertu osmeh; sada je mogao da se opusti, strip je prešao u njegovo vlasništvo. Odustao je od knjiga. Rešio je da pozove taksi i što pre odnese investiciju na sigurno. Pre nego što je zamakao, bacio je još jedan pogled na klince podno drveta. I dalje su buljili u svoje mobilne, naizgled nesvesni bilo čega.

Kada su mu se izgubili s vidika, Robert u kontejner baci sve stripove osim jednog. Dok je čekao vozilo, pomisli da u smehu tog balavca postoji i zvižduk vetra nad ledenim poljima.

* * *

„Dodavola, Roki, nabasao si na pravo pravcato blago!“ Leks nije mogao da obuzda oduševljenje stripom. „Ne mogu da verujem šta držim u rukama.“

Spajdermen je i dalje bio u celofanu i Leks (od Leks Lutor, a ne od krštenog imena Aleksa), okrete drugu stranu, a potom pogleda Roberta.

„Jasno ti je da je sve vreme bio u celofanu.“

„Otkud znaš?“

Njegov domaćin smaknu naočare na pola nosa i pogleda sagovornika u oči. „Veruj mi, znam!“

„Onda mi objasni odakle se ovo stvorilo.“ Robert pokaza na @.

Leks uze lupu i zagleda strip pod uveličavajućim sočivom. Nakon pomnog posmatranja, izveo je zaključak: „Moje ogromno iskustvo mi govori da nemam predstavu!“

„Ti da ne znaš? Daj, ne zajebavaj me“, reče Robert.

Stripadžija je odložio lupu i prošao rukom kroz ostatke kose pre nego što je rekao:

„Kada se strip pojavio 1974. godine sigurno nije bio u zaštitnom pakovanju. Koštao je dvadeset centi. Međutim, smeo bih se zakleti da je odmah nakon kupovine stavljen u celofan. To je kao da su ga položili u vremensku kapsulu.“

„I dalje ne znamo kako je upisano et.“

„Nisam detektiv, ali imam ideju odakle je došlo“, reče Leks.

„Pretpostavljam da je znak napisala osoba odgovorna za konzervaciju, da se tako izrazim.“

„Mislio sam da je taj znak došao sa kućnim računarima“, reče Robert. Prećutao je da mu je klinac rekao da ga je sâm označio. Naravno, Robert nikako nije mogao proveriti da li govori istinu. Lično, sumnjičio je klinca da je označio ostale stripove po ugledu na znak @ sa Spajdermanovog izdanja. Možda mu se učinilo simpatičnim.

„Simbol je star i korišćen je mnogo pre novotarija kao što su mejl adrese i društvene mreže“, reče Leks. „U Americi si ga mogao videti kod najava utakmica. Ako gostujući tim stavljaš na prvo mesto, onda et naglašava kod koga gostuje. Moguće da je pređašnji vlasnik bio sportski fan. Sve u svemu, ovo se jedino isplati ponuditi na iBeju, ali prodaju će otežati nedostatak sertifikata o stanju stripa. Zato je bitno da budeš što iskreniji u opisu i daš što više fotografija.“

„Bilo bi fer da ga najpre ponudim tebi“, reče Robert.

„Cenim ponudu, ali nemam adekvatnog kupca. Pored toga, lenj sam da se pod stare dane cimam sa aukcijama na internetu. To prepuštam mlađima. Želim ti uspešnu trgovinu.“

Uzevši u obzir da nema ocenu kompanije za procenu kvaliteta stripova i da je naslovna bila označena, aukcija je prošla bezbolnije nego rođeni slepac kroz aerodromsko obezbeđenje.

Zapitao se dokle bi išla ponuda da je sve bilo kako treba. Ali ne treba biti pohlepan, zaradio je bogovski i pare su mu praktično pale u krilo: našao se na pravom mestu u pravo vreme. Istina, na kratko su ga uznemirile poruke pristigle nakon prodaje stripa, i stres je uzrokovao da iskusi strah poznat svakom muškarcu – zakazao je u krevetu. I ne, nije se krio iza floskule jednom k'o nijednom, crv sumnje mu je sugerisao da će se slične situacije ponoviti – ipak, ukoliko je ljubimac fortune, takvi ekscesi će mu se dešavati u godinama kada će više brinuti o uvećanoj prostati nego o tome gde je ostavio tablete vijagre.

* * *

Sutradan je ustao, meko obario jaja i ispekao tost. Prošlo je najmanje dve nedelje od poslednjeg zajedničkog doručka. Sari je promena dobro došla i ona prilikom polaska spusti svoje usne na njegove. Usledio je dug poljubac i njegova poruka pre bi se mogla protumačiti kao vodi-me-u-krevet nego zdravo-vidimo-se. Nakon što je otišla skuvao je jaku crnu kafu bez šećera, i bacio se na pakovanje pošiljke za prekookeansko putovanje. Ovo mu je prvo slanje preko Atlantika i želeo je valjano da ga pripremi. Izrezao je kartone koji će sa obe strane zaštititi časopis.

Neverovatno je da do ovog trenutka nije imao želju ni da ga prelista, a zaradio mu je tolike pare. Rešio je da ga otvori. To ne može da naškodi, zar ne? Nakon što zadovolji znatiželju, aparatom za zavarivanje kesa zatvoriće ga na isti način.

Skalpelom je zasekao pri vrhu celofana, i miris nalik cimetu uvuče mu se u nozdrve. Je l' se to duh iz čarobne lampe skućio unutra? Ukoliko jeste, sigurno je bio žrtva izvršenja nakon gubitka magičnih moći i neminovnog bankrota. Pažljivo je izvadio strip, uverivši se da u blizini nema ničeg što bi mu moglo nauditi (Marfi čini čuda samo sa jednom čašom vode).

Okrenuo je prvu stranu, pomislivši da ga niko nije otvorio više od četiri decenije, kada se iznutra otrgnu list hartije i skliznu na pod. Robert posegnu za njim uz psovku. Na istovetnom, jeftinom papiru na kojem je Spajdermen objavljen '74., bila je odštampana i tabla stripa koja je verno oponašala tadašnju crtačku tehniku.

Prvom akteru ime je bilo Exto, što je bila skraćenica od The Extortionist. Drugi... pa, drugi je glavom i bradom bio on – blagi bože, pronašao se u stripu! Tabla je imala tek nekoliko kadrova, ali bili su dovoljni da se prepozna.

Iznuđivač je tragao za tipom koji je bio pljunuti Robert, kao da je prenesen iz stvarnog života na papir. Čak i najsitniji detalji njegove fizionomije bili su verno dočarani; tu je ožiljak na bradi od pada sa skejtborda kada je slomio vilicu, kao i rupica na obrazu od preležanih varičela.

Iako je želeo, nije mogao da ostavi stranicu. Sva njegova čula, od dodira, preko sluha i mirisa, do vida, kompletno je zaokupio sadržaj. Po prvi put je strip doživeo višedimenzionalno, i kadrovi oživeše pred očima, predstavši da budu tek statične slike: postali su filmska priča o njegovoj predstojećoj propasti. On ga odgurnu i ovaj skliznu sa stola. Bio je sablažnjen viđenim i kadrove je osećao kao ujede stršljenova. Ali najbolnija žaoka poticala je od upisanog znaka @ u desnom gornjem ćošku.

Dok je gutao vazduh, oglasi se njegov mobilni. Ponadao se da je poruka od Sare, ali sreća je danas palamudila na drugom kraju grada.

@ u 10:15

*Cale, kako ti se dopada Exto?
nasao da zaradjujes?*

Roby u 10:16

Ko je to? Jesi li ti Et?

@ u 10:16

*Trenutno na papiru, uskoro u
vasem domu :)*

Roby u 10:17

*Sta oces? Da ti dam pare?
Da ti vratim strip?*

Videvši da je odgovor na ponude izostao, Robert pozva pošiljaoca poruke. Želeo je da mu čuje glas, biće dovoljno tek par reči i znaće da li je to klinac krastavih kolena. Nemoguće da je Et povezan sa zaverom protiv njega. Možda odgovor leži u spletu bizarnih okolnosti čije rešenje treba tražiti u slučajnosti, iako su događaji bili povezani na mnogo višem nivou od puke koincidencije.

Iz aparata se začu usnimljena poruka operatera da bira nepostojeći broj. Najpametnije je otići i naći prodavca. Zatražiće objašnjenje i, ukoliko ne bude zadovoljan odgovorima, mogao bi da mu prilepi par vaspitnih. Nije osećao grižu savesti, sâm je kriv što mu je prodao strip, a da se nije raspitao o njegovoj vrednosti. Bože, današnja deca snalažljiva su jedino u nepostojećem svetu, dok u realnom podsećaju na mesečare sa gubitkom pamćenja nakon buđenja. Svet se nalazi u reverzibilnom evolutivnom procesu i nije daleko dan kada ćemo se tući za mesto na grani.

Otići će do lipe i praznog placa, i nije sumnjao da će tamo zateći klinca s nadimkom Et. Ponudiće mu strip koji je pripremao za daleko putovanje preko Atlantika.

Izlicitirani iznos vratiće pobedniku aukcije, i najmanje što može da dobije je negativna ocena, ali ta kazna se doimala bezazlenom.

Ušao je u kupatilo i ispljuskao lice vodom. Umesto da se probudi iz košmara, on povrati. Kada je izbacio sve od doručka, podigao je pogled i ugledao svoj odraz u ogledalu na toaletnom ormariću. Za kratko vreme je ostario. Podočnjaci su mu tamni kao kesice upotrebljenog cejlonskog čaja. Koža mu je poprimila nezdravu boju i u obrazima mu je falilo životnog rumenila. Stajao je licem u lice sa samim sobom i po prvi put osećao odvratnost. Do đavola, do skora je voleo to lice; ma, obožavao ga je. Koliko puta se obrijao baš u ovom ogledalu? Sara je volela da vrhovima prstiju prelazi po koži nakon izbrijavanja a on bi, da bi joj udovoljio, klizio oštricom gore-dole sve dok ne postane glatke teksture.

Prestao je da gleda razigrane slike na ukletom listu jer je znao u kom smeru ide kulminirajući rasplet. Na tabli je u jednom jedinom kadru prikazan kao opaki manipulator bez trunke empatije – usta izvijena u kez bila su apoteoza gramzivosti, a pogled kroz skupljene kapke sugerisao je bezobzirnost. Zar je u stvarnosti bio takav? Da li je ikada pomislio da gazi po leševima sopstvene ambicije? I kakvo je mišljenje o njemu zaista imala Sara? Par puta ju je uhvatio dok su vodili ljubav – posmatrala ga je kao stranca, nekog ko se ne uklapa u svet kojem ona pripada. Dok je u mislima prebirao po mogućim odgovorima na nedoumicu, uočio je pokret za leđima.

Exto je za glavu nadvisio Roberta i njegovo lice gubilo se u tami koja se kao paučina skupila pod tavanicom. Želeo je detaljnije da spozna fizionomiju svog posetioca, ali bio je onemogućen jer ga je spodoba, ne časeći ni čas, zagrlila otpozadi, čvrsto ga privivši na grudi. Robert oseti njegov ud u završetku leđa. Dok su nepomično stajali, naprasno je pomislio da nikada neće izgraditi kuću iz snova.

Iz daljine se začu udaranje pesnicom po ulaznim vratima; ali zvuk beše dalek. Da li je Sara želela da joj otvori vrata? Najmudrije bi bilo da se okrene i ode. Ali znao je da ga ona neće poslušati. Povučiće potez na sopstvenu štetu, kao kad ga je srela i pomislila da će biti dobar materijal za reprodukciju.

Besmisleno je pomišljati da će nakon ovog susreta biti još nastavaka. Exto neće podgrevati nadu o milosrđu, umiranje je bilo neizbežno. Začudo, pomisao o iščeznuću nije sneveselila Roberta. Na izvestan način joj se radovao. Ne bi umeo rečima da opiše šta je zapravo osećao. Gorčina užitka ključala je iza njegovog pupka, a isparenja, prenošena krvlju kroz arterije i vene, završavala su u mozgu.

Prizor njih dvojice sugerisao je odličnu naslovnu stranu novih avantura heroja za njegovim leđima. Trebalo je razdvojiti fikciju od stvarnosti, ali Robert više nije mogao da kaže gde prestaje jedna, a počinje druga. Da li je on, Robert, bio tvorevina od krvi i mesa ili plod nečije mašte? Šta ako Exto može da krvari a on ne? Herojeve usne se pomeriše. Isprva, Robert nije razumeo šta je rekao, ali nakon ponavljanja učini mu se da je čuo iznudica. A opet, izgovorena reč je mogla da bude i iznutrica, i Robert pogledom isprati dugačko sečivo noža pod grlom.

Svetlo je meko klizilo lobanjom dok je Exto izlazio iz senke, i Robert ugleda suze na licu svog egzekutora. Suze, bol; oduvek idu u paketu. Suze, bol, i praznina. Exto je plakao i telo mu je drhtalo pod jecajima; Robert pomisli da sve ovo nije bilo uzaludno. Sada ga je osećao kao sopstveni porod, kao neželjeno dete što je stranputicom hodalo kako bi našlo roditelja koji mu je udahnuo život ali ga je lišio ljubavi i pažnje. Uskratio ga je kao što je zakinuo klinca što prodaje stripove ispod lipovog drveta, i sada je bilo vreme za korekciju anomalija.

„Jesi li znao da gubitak bliske osobe može prouzrokovati privremeno slepilo koje obično prođe nakon sprovoda“, prošaputa Robert i to beše poslednje što je rekao.

Pričali su mi da su se u mojoj sobi pre 150 godina tajno sastajali krojači. Slučajno su nadošli na ideju da kroje odela svoj gospodi tog vremena i time da zavladaju svetom mode, a pod uticajem masonerije, i celim svetom. Kretali su se po koncentričnim krugovima i svaki od njih je imao samo jednu ruku. Njihove mašine su bile najsavršenije u to doba, s obzirom na to da su svi bili jednoruki. Imali su i bubnjara koji im je davao ritam po kom su radili. Sve je teklo po redu dok jednog dana, član 23. Reda nije nastradao - mašina mu je otkinula ruku.

U vazduhu se osećao miris cimeta, dima cigarete i žestokih pića. Radili su neumorno. Krojač bez ruku? Zaista, tako su mi ispričali. Bila je odsečena negde na nadlaktici. Međutim, nijedan krojač koji je pripadao nižem rangu od njegovog nije obratio pažnju. Ranjenik je trčao kroz pogon, dok mu je krv liptala iz ruke, ali ni to niko nije primetio, zbog dima, buke i mirisa ljudskih tela, koja su mirisala na raskoš i znoj. Lekar je tog dana otišao na godišnji odmor... Pored svega toga, još se nešto dogodilo tog dana. Na istočnom zidu su dobili prozor.

~

To je bilo veoma čudno. U tom trenutku su se svi zapitali: „Čemu služi to?“ Prozor je gledao na istok. U daljini se nazirala čudna građevina, koju dotada niko nije video. „Kada su je izgradili i čemu služi?“, pitali su se. Jedan od njih je isključio mašinu, napustio svoje radno mesto, obukao kaput i krenuo ka građevini, sam. Ušao je u prvu prostoriju u kojoj su goreli fenjeri, a na plafonu je video 72 dečije ruke, koje kao da su lebdele u vazduhu. Tačno onoliko koliko je bilo i njih, u prostoriji gde su krojili. Zagledao se u fresku. Čudna je ta slučajnost. Ipak, kad je prebrojao ruke, spoznao je da fali jedna. „Da li se nešto dogodilo u fabrici? Kako sam ja uopšte dospao ovde?“, pitao se u bunilu. Osvestio se, izašao je iz građevine, pogledao još jednom u fresku i otrčao nazad u pogon. Odatle se začula strahovita buka.

Kad je ušao u pogon, sve je bilo isto (kao i posljednjih 37 godina). Neumorno su radili. Ponekad je bilo teško razlikovati mašine od krojača. Sa čela im je kapao znoj, bez obzira na godišnje doba. Obratio se krojaču bez ruku, ali ga ovaj nije čuo. Ne zbog buke, bio je gluhi. Snažno ga je protresao, ali se ovaj i dalje nije osvrtao, jer je bio u šoku, dok mu je krv i dalje liptala iz rane. Dok ga je freskoposmatrač tresao, gluhi, bezruki krojač je urliknuo kao životinja. Sve mašine su stale, svi su se primicali polako ka njemu. Takav urlik se već dugo vremena nije čuo.

Ispod osam slojeva betona su ostali samo tragovi njihovih cipela. Neverovatno. Krojači su se poređali u savršene koncentrične krugove, izuzimajući deformisani 23. krug. Stajali su u potpunoj tišini, međusobno su se posmatrali nekoliko eona i tada se još jednom začuo istinski životinjski urlik. Ovog puta, to je bio ženski glas.

~

Žena je u to doba imala namenu samo da rađa nove krojače. Ako bi se rodilo žensko dete, odmah bi ga bacali u negašeni kreč, a ako je bilo muško, sekli su mu jednu ruku i negovali kao majstora. Zbog svog zadatka, ona je bila ogromna. Nije se kretala, jer nije imala potrebu za tim. Samo je rađala i rađala. Tog dana, kada se čuo urlik, rođeno je žensko dete. Višedecenijski majčinski nagon je naterao da to dete sakrije od Kontrole. Krojačima je sinula ideja da su svi oni braća i da im je baš ta velika žena majka. Počeli su da čeprkaju po njoj ne bi li otkrili tog mladog ženskog stvora. Devojčica je bila čuvana ispod toplog majčinog pazuha, a velika kanta sa živim krečom stajala je nekoliko metara iza, tačno ispod prozora koji je gledao ka istoku. Dva krojača su iznenada prišla ženi i zgrabila devojčicu. Majka je počela zapomagati, dok su se dvojica krojača pripremala da ubace devojčicu u kantu sa krečom. Odjednom, u reprodukcionu sobu (kako su je zvali) je uleteo onaj gluhi, bezruki krojač i prolio kofu sa krečom i spržio noge onoj dvojici krojača-dželata. U žaru besa i šoka, pokušali su da bace devojčicu u lokvu kreča, ali se krojač-spasilac bacio na kolena i dete mu je ostalo na grudima, dok su se i njegove noge otapale do kostiju. Ostatak legende mi je, iz nekog razloga, nepoznat.

(pisano uz pomoć dragog prijatelja)

Želimo da se bavimo svim formatima u kojima nam strava dolazi, ali logično je da smo više usmereni ka prozi, filmu i stripu. Poezija se retko vezuje za horror, ali to ne znači da je povremeno nećemo ugostiti i na tranicama Crnoslovlja. Pošto su u ovom broju tri kratke priče našeg Daniela, urednika kako ovog, tako i fanzina Librarian, a sam Daniel je nedavno izdao zbirku poezije „Smisao Pepela -- Besmisao Vatre“, red je da to obeležimo i ovde. Ali, pošto smo već izveli Daniela iz zone komfora sa pričama, ovde ćemo predstaviti Šantu Mirijam, iz bliske nam Rumunije, prvi put na srpskom, dve pesme specijalno prevedene za Crnoslovlje. Do Šante smo došli zahvaljujući našem prijatelju Norbiju (Crnoslovlje 1), a obe pesme je prepevao David Grabovac.

Šanta Miriám, rođena je 1993. godine, u Cluj-Napoca, spisateljica, prevodilac. Njena prva zbirka poezije objavljena je krajem 2019. godine, pod naslovom Hétfőn meghalsz (U ponedeljak ćeš umreti).

Untitled2

noću kad svi činovnici
bace svoje maske daleko
i bez lica krenu kućama
tvoj odraz se odsijava na glatkim skalpovima
dok se bezvučno treskaju u tramvaju
kao pečurke koje izlaze iz zemlje tokom oluje
ni mesec tanjirastog lica ne može da vidi kroz treskajuće
staklo, a ne popuštaju ni kravate
ako se svaka okrene odjednom
prevrćući svoje bele očne jabučice
vidi, oni se svi razumeju u vivisekciju
a kad siđu pre zadnje stanice
niko ne pita zašto si sedeo napred
sa treperećim ludilom u ruci
zašto curi krv iz tvojih usta
šta si zagrizao zašto juri tramvaj
na šinama glatkim od plazme

Boje

ako pitaš
zašto ne poznajem druge boje
na to ću odgovoriti
da crna poznaje boje
crna ih upija i rastvara
crna je samo bljesak sovinog krila
na starim stablima bašte Palocsay
crna je tišina koja je ispod krila svake ptice
crna je odsustvo dosade
crna je slatki stereotip
crna je naglo osvetljenje
koje se pojavljuje onda,
kad okreneš glavu

Tamo gde se susreću pank i stripovi, živi **Danijel Vizi**. Hardcore lik koji se pomalja iz dubine zadimljene kafane, dok mu mozak bruji o novim scenarijima i o novim pivima. Pisac **Memento Mori** stripa i osnivač istoimene izdavačke kuće koja posluje u US i jebenim A, plasirajući preko bare balkansku stravu. I fantastiku. Dok se krčka pivo džipsi pivare **Out of Box**, pričamo o ovim i budućim planovima, nazdravljajući sjajnim kraft **porterom**, nazvanom po pomenutom **Memento Mori** stripu.

Veliki prijatelj Crnoslovlja, saradnik na Balkan Horror Tales, kuvar Crnopivlja, srpski Alan Mur: Danijel Vizi.

Pre nego što se pozabavimo trenutnim planovima, reci nam šta si radio pre Memento Mori i kako je sve to dovelo do pisanja tog vrhunskog stripa?

Haha... ako budem upola dobar kao Alan, nadmašiću sopstvena očekivanja i pokoriti kontinente svojim stripovima. Mada, priznajem, prija mi poređenje sa jednim takvim velikanom koji je pomerio granice, uklesao ime u istoriju svetskog stripa i postavio visoke parametre za generacije koje dolaze. Nije tajna da na svom radnom stolu držim uramljen Alanov portret, pastel na crnom hameru, delo jednog sjajnog umetnika i poznanika Nebojše Remeljeja. Neko na stolu drži fotografiju supruge, devojke, dece... moja tikva Alan Mura. Elem, Memento Mori je bio moj debi na magijskoj pozornici stripa. Priča se pre stripskog oblika otelotvorila u formi kratkometražnog igranog filma. Taj izdanak se vremenom razvijao u mračnim kutovima mog uma. Bez svetlosti i vode, hranjen tamom, literalnom stravom i pivopivljem ☺ izrasta u scenario za dugometražni film. Tada sam bio pod velikim uticajem GIALLO filmova te je i MM po svom konceptu bio Giallo. Filmski scenario tada čita moj prijatelj i sjajan čovek, nažalost sada pokojni Michele De Angelis. Čovek koji je sarađavao sa Fulciem, Rugerom Deodatom, Lamberto Bavom, Argentom... Nakon čitanja mi javlja da mu se scenario veoma dopao i daje mi smernice koje bi doprinele da scenario bude još bolji i tako postaje moj učitelj i vodilja sve do njegove iznenadne smrti.

Pošto je kalvarija do dolaska igranog filma obasuta svim i svačim i proces je koji traje godinama, a Memento Mori je dobio zaseban entitet i potraživao je od mene da izađe u svet i podeli svoju suštinu, odlučujem da uradim scenario za grafičku novelu. Tako nastaje prvo poglavlje MM-a.

Memento Mori je definitivno bilo ono što te je proslavilo u stripkim krugovima, ali i na underground sceni, zbog celog koncepta samizdata uz pomoć Zbir pivare. Stil realnog prikazivanja Novog Sada, uz tvrdokorni američki triler, koji obigrava oko horora, pre nije viđeno na našoj sceni. Tu je i saradnja sa pivarom. Kako se sve to desilo i kakve su bile reakcije kada je strip ugledao svetlost dana?

Da, povratna reakcija čitalaca je bila više nego pozitivna. Verovatno zato što ovakav strip nije prethodno viđen na našim prostorima te je ponudio nešto sasvim drugačije, sveže. Nekolicina ljudi koji žive u Novom Sadu su mi rekli da nikad više istim očima neće gledati grad. (Žao mi je što sam ugasio boje i ostavio ahromat. Lažem, nije ☺, prim. ured.). Bio je izazov spojiti mračni američki triler po uzoru na Sedam i Kad jaganjci utihnu sa fenomenom viktorijanske Post-Mortem fotografije sa poveznicom i radnjom smeštenom na balkansko tle, tačnije ulice Novog Sada. No, tako sam bio zamislio i tako je moralo biti, rezultat vidite. Long story short, glede saradnje sa pivarom. Moj prijatelj Davor kada je čuo kakav strip radim rekao je pa mogli bi i napraviti pivo Memento Mori, odgovorih „Super, 'ajmo“. Nakon nekoliko dana raznih putešestvija po izdavačkim kućama nazovem drugara i pitam: a bi li vi i izdali strip? Odgovor je bio dođi da jedemo, pijemo i da se dogovorimo. Ostalo je istorija. U Americi je praksa da poznati stripovi imaju svoje pivo, tačnije junaci Hellboy, Daredevil itd. Memento Mori je prvi strip u regionu, ako ne i u Evropi koji ima svoje pivo. Inače, MM pivo je jako dugo vremena bilo ocenjeno kao najbolje pivo u Srbiji, sada je trenutno na drugom mestu. Takođe presedan je i saradnja sa pivarom. Čuj, pivara-izdavač, prosto sjajno, spoj umetnosti i kulture kraft pivarstva. Vrhunski.

Posle dolazi do prevoda i plasiranja na američko tržište, preko Memento Mori produkcije. Kakvi su utisci sa te avanture, kao i dalji planovi?

Tako je. Milan, Igor i ja otvaramo Memento Mori Productions sa bazom u Kaliforniji. Pokrećemo Kickstarter kampanju za izdavanje stripa koja se završava uspešno i MM izlazi na svetlost dana preko bare. U pravi si, bila je to avantura u kojoj nismo znali šta nas čeka, bez ikakvog prethodnog iskustva sa crowdfunding platformama. No, završila se uspešno po nas i američka publika je imala reči hvale za strip. Mesindžer i mejl nam je bio obasipan pozitivnim komentarima. Naravno bilo je tu i komentara tipa da je ovo previše mračno i morbidno za njihov ukus, što opet znači da je željeni efekat postignut. Memento Mori Productions je stvoren kao instrument kroz kojeg bi plasirali domaće autore na američko tržište i kako bi naši talentovani ljudi bili primećeni. Mašina industrije je nemilosrdna i gotovo je nemoguće umetniku sa ovih prostora da bude primećen bez obzira koliko je dobar u onome što radi. Postoji put koji je dug i proces koji traje, ne postoji prečica. Protivteža su nezavisne izdavačke kuće kao što je Memento Mori Productions.

Koji su sledeći naslovi: Post Mortem, Nightmare Gallery, kad šta izlazi i gde, ovde ili preko?

Post Mortem je na tapeti. Upravo sada dok pričamo traje kampanja na Kickstarteru (i uspešno je fundirana u međuvremenu, prim. ured.). Nightmare Gallery je projekat koji krene pa stane. Priča je odlična, crtež je sjajan, ali život diktira neke svoje uslove. Pre NG će se pojaviti Balkan Horror Tales, Regresija I Dead Man Tales zbirka kratkih horor priča, radovi nekolicine autora koje ćemo predstaviti američkoj publici. Zasad svi naslovi idu preko bare osim BHT zbirke koja se sada zove Balkanske priče strave.

Za sve one koji te isto ovo pitaju redovno: kad će Memento Mori 2 i što toliko kasni? Pričamo početkom maja, kakvi su planovi i koliko delova ovog otrova nam spremaš?

Memento Mori će imati tri poglavlja i zaista se nadam da ćemo drugo ugledati do kraja godine, ako ne onda početkom naredne.

Ljudi sa kojima sarađujem sve što rade rade zato što vole, veruju u svoju viziju i projekte i žele da daju svoj doprinos. Materijalna satisfakcija, ako je bude, dolazi kasnije. Dakle, novac koji je pokretač u velikim izdavačkim kućama, ovde to nije. Ovde je pokretač ljubav prema stripu, prema umetnosti, prema poslu koji obavljaš i samim tim treba poštovati tuđe vreme uloženo u projekat, svi mi imamo živote u kojima se svakodnevno ispisuju razne priče i često nas u toku samo jednog dana odvede u nekom drugom smeru umesto za računar da unosimo oblake i tekst za strip. Veoma je iscrpljujuće kada moraš da vučeš konce i sve kreće od tebe i kad sa svima moraš da komuniciraš i kad sve prolazi kroz tvoje ruke, a ovde pričamo o jednom projektu a ja nikad nisam samo na jednom projektu. Nije ovo Bonelli pa da ima deset ljudi koji rade na stripu, ovde imaš jednog konja koji vuče za petoricu i jednog divnog umetnika koji troši jako mnogo vremena da vizuelno otelotvori pisane reči, i ako imaš sreće tu je čovek za unos teksta i oblačiće, i čovek za prelom i pripremu za štampu. Elem, za razliku od prvog broja kojeg je crtao Zoran Jovičić, drugi broj će raditi sjajni Ivica Sretenović, kolorista ostaje Dimitrije Ćurčić. Plan je da se izbací krajem godine, ako ne, očekujte početkom iduće ako nekom od nas ne padne klavir na glavu u međuvremenu.

Da odmorimo od stripa, ti si možda jednako poznat kao kuvar piva. Osim saradnje sa Zbirom, ti si i iza Klub Pivara Novi Sad, koji polako postaje Out of Box pivara, prva pivara koja će stilski i tematski biti okrenuta ka trileru i hororu, što samo ime i označava. Odakle u tom svetu, kako izgleda radni dan kuvara piva?

Prvo pivo sam skuvao pre nekih šest godina, upravo sa mojim ortakom koji danas drži 3Bir pivaru. Prvo kuvanje je bila potpuna katastrofa. Nismo imali uslove, nit' smo tačno znali šta radimo, brljavili smo i kao rezultat dobili smo inficirano pivo, te smo celu turu prosuli.

Kad vam neko kaže da je popio pokvareno pivo, to ne može biti istina. Pokvareno pivo smrdi kao crkotina, niko ni u težem obliku pijanstva ne može to da popije, može samo da se otrezni od smrada. Elem, drugo kvanje je prošlo uspešno i nekoliko ljudi mi tada reklo da je najbolje pivo koje su probali. Imaj u vidu da je tada kraft još uvek bila prilična nepoznanica u našoj zemlji i da smo imali svega jednu kraft pivaru a to je Kabinet. Nakon toga sam imao dugogodišnju pauzu, jer kvanje piva zahteva mnogo posla a ja ne volim radim i savijam kičmu. Ipak, vraćam se kvanju prošle godine i za bezmalo godinu dana nabijam više od sto kvanja (prosečan kućni pivar postiže takvu cifru za pet godina i više), izbacujem nekolicinu dobrih recepata od kojih se neki danas nalaze u 3Birovoj ponudi. Da, član sam kluba pivara i vrtim se oko 3Bira pa sam uz podstrek bliskih ljudi rešio da pokrenem svoju Gypsy pivaru. Termin Gypsy se odnosi na pivaru koja nema svoj pogon već svoja piva kuva u drugim pivarama. Kod mene je sve vezano za horror pa tako i pivara koja se prevashodno trebala zvati... Pogađaj... naravno, Memento Mori, što bi naravno bilo too much, šta bi bilo sledeće? Sladoled! :) Outside the box je metafora za nešto nekonvencionalno, iz drugačije perspektive, moja dolazi iz perspektive patosa pa ćemo da vidimo. Radni dan kvanja može biti blaženstvo, što su retki slučajevi, uglavnom je fluidna košmarna agonija. Ako nešto može poći po zlu, sasvim sigurno će poći po zlu. Znaš, kad ekipa čuje da kuvaš pivo gledaju te kao totem, drugi kao druida sa natprirodnim moćima, žena kao beznadežnog slučajaja, a ti u stvari samo pereš i čistiš, pereš i čistiš, pereš i čistiš... rmbaš i rmbaš. Imamo moto „Da je pivar biti lako, pivar bi bio svako.“

Najbolje pivo, po tvojoj recepturi, srpsko kraft uopšte i inostrano?

Uh, ovo je nezahvalno pitanje. Ima zaista sjajnih piva out there ali ajd'. Ljubitelj sam crnog i jakog piva, dakle domaće 3Bir Memento Mori, stil je double stout, varira od 7% Alc do 8% Alc, a strano Thornbridge Wild Raven, stil Black IPA 6.6% Alc.

Radio si pivo za strip Memento Mori i pivo za prvi broj našeg Crnoslovlja. Da li misliš da takve saradnje između krafted i undergrounda imaju budućnost?

Itekako. Scene su usko povezane, barem kod nas u NS-u krafтери nisu hipsteraj već pankhardkordndroknrola manijaci... 3Bir je već imao nekoliko lokalnih saradnji, treba samo nastaviti u tom smeru.

Znamo da si umešao prste i u nekoliko filmskih projekata. O čemu se radi, kada je premijera i da li ti je lakše pisanje scenarija za strip ili za film?

Vidi, kada sam prelazio sa filmskog na stripski scenario bilo je užasavajuće, barem sam ja imao problem. Trebalo je vremena da savladam strip scenario i pronađem način koji mi odgovara. Moja malenkost prvo izvuče ugrubo timeline, zatim odradim dešavanja u svakom kadru i onda prelazim na dijaloge. Ne zahtevam striktno da ce crtač pridržava napisanog, u mnogo slučajeva vide bolje vizuelno rešenje, a i meni je sasvim ispravno prepustiti vizuelnu slobodu umetniku. Obožavam tu vezu između pisca i crtača, ima tu neke intime u svemu tome, zajedničkog deljenja i stvaranja. Eh, film i projekti, ako krenemo o tome ovaj broj fanzina će postati almanah i zato opet long story short. U post-produkciji je kratkometražni horor Vigil Hours ili ti Bdenije. Trenutno radim na scenariju dugometražnog istog filma i kad se završi post produkcija preko kontakta šaljemo sve to distributerima da vide da li ovo pije vodu i može li se prodati. Da, dobro si čuo, distributerima. Šupcima kao što sam ja filmsku sudbinu određuju oni i ako kažu da može, moj bliski drugar producent radi sell estimate i tada se okrećeš investitorima, pod uslovom da ih već imaš i da čekaju taj fakin papir od distribucije. Kako bilo, Vigil Hours short horror se pojavljuje uskoro a za dalje ćemo da vidimo šta i kako ćemo i gde će nas put navesti.

Pretposlednje pitanje, ali najskuplje – „Balkan Horor Tales“, BeHaTe, kako ga privatno nazivamo, šta je to, šta se sprema i zbog čega će to biti najveći horor poduhvat u istoriji naše underground/samizdat scene?

„Balkanske priče strave“ je stripska zbirka kratkih horror priča (priprema se istovremeno i zbirka proze) autora iz regiona.

U regionu a i šire nikada nismo imali horor zbirku ovakovog tipa. Skupila se grupa sjajnih talentovanih autora i, kao što znaš jer si i sam aktivno član projekta, ima zaista sjajnih priča i talentovanih umetnika, a sam kvalitet strave u celokupnoj izvedbi je premašio očekivanja. Balkanske priče strave je bomba koja će odjeknuti Balkanom i koja će postaviti standarde za buduća pokoljenja, ispisaće istoriju i ostaće zapamćena zanavek. Veoma sam ponosan na taj projekat, i da ne bude zabune da hvalim sopstveni projekat, ne, ovo je zasluga grupe ljudi koji su delili istu viziju i možda najiscrpniji projekat od svih, traje godinama... Balkanske priče strave pokazaće underground/samizdat sceni da može da se ide dublje, što dublje idemo, bliži smo površini. Hahaha, kakav paradoks ali očekivano sad već ispijamo petu turu.

Kao pankosa koji često klizi i u metal, a opet, dobro poznaje pop i electro scenu, napravi mi mix-tape za kraj sveta. Deset pesama za kada sve ovo ode u kurac. Soundtrack apokalipse by Vizi:

Domaćinski za doček kraja sveta bih poslužio sledeće:

10. Dead Kennedys – Nazi Punk Fuck Off

9. Romantične boje - San

8. Suicidal Tendencies - Nobody Hears

7. U škripcu – Siđi do reke

6. Accept - Princess of the Dawn

5. Billy Idol – Pumping on steel

4. Misfits – Dig up her bones

3. Bee Gees - You Should Be Dancing

2. Sepultura - Dead Embryonic Cells

1. Kansas – Dust in the wind

I naravno, za kraj, crnjak?

- *Mama, mama ja ne volim baku!*
- *Stavi je onda na kraj tanjira, sine.*

(intervju vodio Yog)

8MM - SCENARIO

Writer: Danijel Vizi

Art: Branko Tarabić

STRANA 1

KADAR 1

Na zid na kojem su okačena sledeća umetnička dela: jedno je ulje na platnu, slika se zove „Ghoul Feeding“. *To je rad iz Lavkraftove priče „Pickman's Model“.* Postoji više interpretacija tog dela i oslanja se na umetničku slobodu i sopstveno viđenje Ghoula dok se hrani. Poslaću ti reference, ali ti bi trebao uraditi sopstveno viđenje, a ne iskopirati nečiji crtez. Crteže su fanovi radili, nikad nije urađen od strane Lavkrafta, postoji samo kratki opis u priči Pikmanov model. Druga umetnina je istetovirana koža leđa, lepo razvučena da se vide tetovaže, uramljena i ustakljena. Treća umetnina je jedna od John Wayne Gacy-jevih 'death' slika. Naravno, Gejsi je naslikao svoj alter ego Pogo the Clown sa patuljcima iz Snežane i sedam patuljaka oko njega. Ispod slika vidimo i deo vintage pisaćeg stola od punog drveta. Na njemu se nalazi Peter Kurtenova glava, Jeffrey Dahmerova lutka Cleotus, a kad smo već kod njega, na stolu može i da stoji lampa čiji abažur je napravljen od ljudske kože, raznih delova, krpljen i šiven ručno i vidljivo.

BILLY OFF PANEL: ...TOKOM GODINA IMAO SAM DOSTA POTEŠKOĆA U POJEDINIM POTRAŽIVANJIMA, NE OD STRANE ELITISTIČKIH KOLEKSIONARA, ONI SU SNOBOVI, VEĆ OD KLIJENATA KOJI POZNAJU MATERIJU I ZNAJU ŠTA ŽELE...

KADAR 2

Fokus je na ostale memorabilije koje se nalaze u prostoriji. Ovi predmeti se nalaze na stolu. Nečiji nokti upakovani u providnu vrećicu, štapići za jelo, omča za vešanje, Monkeys paw (onako sasušena), mumificirana šaka, zatim knjige sledećih naslova: „The dying God“, „Spirits of the dead“, „Anthropogenesis“, „De Vermis Mysteriis“.

BILLY OFF KADRA: ...ALI MORAM VAM PRIZNATI GOSPODINE KOVACS DA JE U MOJOJ VIŠEDEцениjskoj KARIJERI VAŠ PREDMET UBEDLJIVO BILO NAJTEŽE I NAJISCRPNJE ZA PRONAĆI...

KADAR 3

Na knjigu odvojenu od svih ostalih, postavljenu posebno na jedan deo koji izgleda kao propovedaonica. Masivne korice, prošivene na kojima stoji napisano „NECRONOMICON“.

BILLY OFF KADRA: ... ALI SADA JE TU, PRED VAMA.

STRANA 2

KADAR 1

Na anfas našeg protagonista, očaravajuće posmatra u našem pravcu tj. u pravcu knjige. Obučen je komplet u crno, crna rolka preko koje je crni sako. Za referencu može da posluži Nikolas Kejdž, ali ne iz 8mm, već iz Bangkok Dangerous, gde mu je kosa duža. Ima oko četrdeset godina. Zove se KOVACS. Iza njega u pozadini prostorije je nabavljač i diler ovih opskurnosti. Stariji lik, u ranim pedesetima, ima sređenu bradu prosedu kao i kosu, zvaćemo ga BILLY.

BILLY: PROBIO SAM ZADATI BUDŽET ZA DOBRIH 250%, ALI STE MI TOKOM POSLEDNJEG POZIVA KADA SAM DOŠAO NA OPIPLJIV TRAG OVOGA DELA REKLI DA IMAM CARTE BLANCHE.

KADAR 2

Na ruke našeg protagoniste kako dodiruju knjigu.

KOVACS OFF KADRA: JE LI...

BILLY OFF KADRA: ...AUTENTIČNA?!

KADAR 3

Na njih dvojicu u prostoriji. Moramo prikazati bitan detalj od sada pa kroz neke kadrove nadalje, a to je da BILLY na šaci desne ruke i prstima ima tetovažu tribala.

BILLY: IMAJUĆI U VIDU DA SAM MISLIO DA JE SAMO MIT I DA NECRONOMICON ZAPRAVO I NE POSTOJI... RECIMO DA ADEKVATNE ANALIZE KOJE SAM OBAVIO U VAŠE IME ITEKAKO UPUĆUJU NA AUTENTIČNOST PREDMETA KOJEG TRAŽITE.

KOVACS: IMPRESIVNO. NI SAM NISAM BIO POTPUNO SIGURAN U NJEGOVO POSTOJANJE ALI SAM PRIZELJKIVAO DA JE STVARAN.

KADAR 4

Na njih u prostoriji iz drugog ugla nekog, odaberi. Da se vidi i prostorija malo sa njenim predmetima.

BILLY: DUGI NIZ GODINA SARAĐUJEMO I NIJE MOJE DA PITAM ZAŠTO STE BILI SPREMNI DA IZDVOJITE FINANSIJSKA SREDSTVA ZA POTRAGU ZA NEČIM ZA ŠTA NISTE BILI NI SIGURNI DA POSTOJI.

KOVACS: U PRAVU STE. NIJE. ISPISAĆU VAM ČEK.

KADAR 5

Na njih dvoje, promena ugla. Kovacs ispisuje ček, sagnuo se na stolu.

KADAR 6

Kovacs predaje Biliju ček.

KOVACS: IZVOLITE. DODAO SAM I BONUS ZA VAŠU
PREDANOST I DISKRECIJU.

STRANA 3

KADAR 1

Na anfas protagoniste kako je ugledao nešto
preko Bilijevog ramena na drugom kraju
prostorije.

BILLY: DISKRECIJA JE MOJE SREDNJE IME.
ZAHVALJUJEM.

KADAR 2

Na drugi kraj prostorije. Tamo se nalazi 8mm
projektor na postolju, pored njega je nekoliko
8mm traka, kao i 8mm video kamera.

BILLY OFF KADRA: OH, VELIKODUŠAN BONUS.
ZADOVOLJSTVO JE POSLOVATI SA VAMA. DOZVOLITE
DA DODAM I MALI POKLON UZ KUPLJENI PREDMET.

KADAR 3

Na ledja Kovacsu, korača ka drugom kraju
prostorije, prema projektoru.

KOVACS: HVALA. NEMA POTREBE.

KADAR 4

Kovacs je kod projektora, zagleda, pokazuje
interesovanje.

BILLY OFF KADRA: TO JE 8 MILIMETARSKI ANALOGNI
VIDEO FORMAT ZA SNIMANJE. KAMERE SU
KOMERCIJALNI USPEH DOŽIVELE 1984. GODINE, BILE
SU VEOMA POPULARNE ZA SNIMANJE PORODIČNIH
PROSLAVA, ROĐENDANA I RAZNIH USPOMENA. OVAJ
MODEL JE PAK NEŠTO STARIJI I PROFESIONALNIJI
ZA TADAŠNJE VREME.

KADAR 5

Na trake na stolu i ruke našeg protagoniste.

KOVACS: A ŠTA SE NALAZI NA OVIM TRAKAMA? NEŠTO MI GOVORI DA ZBOG PRIRODE VAŠEG POSLA NA OVIM TRAKAMA NISU PORODIČNA OKUPLJANJA.

KADAR 6

Na Bilija. Ne odgovara ništa, razmišlja.

STRANA 4

KADAR 1

Kovacs je odvojio pogled od traka i gleda u Bilija.

KOVACS: DAKLE?

KADAR 2

Na Bilija.

BILLY: JESTE LI ČULI ZA SNUFF FILMOVE?

KADAR 3

Kovacsev pogled je opet na trakama, istražuje.

KOVACS: FILMOVI U KOJIMA SE SNIMA STVARNO NASILJE PORNOGRAFSKOG SADRŽAJA, SODOMIZACIJE, MUČENJA I NA KRAJU UBISTVA.

BILLY: DA!

KOVACS: MISLIO SAM DA JE TO SAMO LEGENDA. PRAZNA PRIČA.

BILLY: A OPET POSTOJI. KAO I NECRONOMICON.

KADAR 4

Na trake na stolu. Na njima su zalepljeni datumi i brojevi No.4 February 1993, No.2 June 1991 i No.7 November 1996.

KOVACS OFF KADRA: HMM... HOĆU DA IH POGLEDAM.

KOVACS OFF PANEL: I WANT TO WATCH THEM.

KADAR 5

Kovacs pruža ruku prema Biliju. U ruci drži traku označenu sa No.7 November 1996.

KOVACS: HOĆU DA PUSTIŠ OVU.

BILLY: KAKO ŽELITE.

STRANA 5

KADAR 1

Na Kovacsu u fotelji, pored je uključen projektor, vidimo i Bilijev donji deo tela pored projektora, ovde ne bi bilo loše da se lepo vidi i tetovaža na njegovoj desnoj ruci. Zabljesnula ih je bela svetlost koja dolazi od platna.

KADAR 2

Na platnu ide film. Devojka vezana poput kakvog parčeta mesa, rukama iznad tela i okačena na kuku. Deluje kao da se sve odvija u napuštenoj klanici. Glava joj je pognuta, ne vidimo joj lice. Već je izrezana na nekim delovima tela, krv koja se slivala iz pravca međunožja se skorila.

KADAR 3

Pojavljuje se maskirani lik u kadru.

KADAR 4

Zoom kadar na ruku maskiranog lika. U ruci drži zidarski čekić, ruka je prekrivena identičnom tetovažom koju ima BILLY.

KADAR 5

Na Kovacsu u fotelji koji je očima pogledao pored na mesto gde stoji Billy. Postalo mu je neugodno.

KADAR 6

Na projektor. Jednom rukom maskirani kreće da grabi kosu devojke.

KADAR 7

Uhvatio je za kosu i povukao, otkrivši tako lice devojke.

KADAR 8

Na preneražene, širom otvorene u užasu Kovacseve oči.

STRANA 6

KADAR 1

Stranom čekića koja se koristi za vađenje eksera, sada služi za vađenje devojčinih zuba.

KADAR 2

Na Kovacseve oči u užasu koji je pred njima.

KADAR 3

Maskirani kreše devojku otpozadi tako što je uhvatio za noge i podigao u vis dok su joj ruke vezane iznad za kuku. Dakle ona je faktički u zraku. Napomena; uraditi tako da se golotinja ne vidi ali da se opet jasno insinuira šta se desava.

KADAR 4

Na Kovacseve oči. Sada ispucalih kapilara. Modro mračnih podočnjaka koji su okružile oči pune užasa.

KADAR 5

Strana čekića za eksere zabodena u devojčinu lobanju, dok njena beživotna telesina mlitavo visi. Pored je maskirani, vidimo njegov donji deo, tako da vidimo tetovažu.

KADAR 6

Na Kovacseve oči. Oči pune tuge, bola, užasa ali i tek rođene mržnje i besa.

KOVACS: NEEEE!

KADAR 7

Na Bilija. Usana blago razvučenih u osmeh i pogleda hipnotički zalepljenog prema platnu.

STRANA 7

KADAR 1

Na Kovacsa u fotelju, glave pognute i porinute ka podu, otrembešenih ruku. Pored je Bili koji je ugasio dijaprojektor, svetlost od platna vise ne blješti.

BILLY: UPOZORIO SAM VAS GOSPODINE KOVACS. NIJE OVO ZA SVAČIJI UKUS. PIH, NIJE BILO NI ZA KLIJENTA KOJI JE PORUČIO FILM PA JE ZAVRŠIO KOD MENE A JA OSTAO NE SAMO BEZ ZARADE VEĆ I U GUBITKU.

KADAR 2

Na Kovacsa, glave i dalje porinute ka podu.

KOVACS: TO... TO SI BIO...

KADAR 3

Kovacsa je podigao pogled. Lice mu je poprimilo izgled sumanutog užasa.

KOVACS: ...TI!

KADAR 4

Na Bilija i Kovacsa u prostoriji.

BILLY: HA. PREPOZNALI STE TETOVAŽU. NARAVNO DA SAM BIO JA. GLUMAC, REDITELJ, MONTAŽER. PLAĆAO SAM SAMO DEVOJKE. PA, ZAR NISTE VALJDA MISLILI DA JE OVO BILO STVARNO. SVE JE ISCENIRANO GOSPODINE KOVACS. JEDNO VREME JE POSTOJALA VELIKA POTRAŽNJA ZA OVAKVIM FILMOVIMA PA SAM

REŠIO DA ISKORISTIM TALAS I ZARADIM LAŽIRAJUĆI
IH.

KADAR 5

Bili odlazi od Kovaca ka drugom kraju
prostorije. Kovacs je na nogama okrenut ka
Biliju.

BILLY: DONEĆU VAM ČAŠU VODE. VIDIM DA STE SE
POPRILIČNO POTRESLI. HA, PA ZAR MISLITE DA BIH
VAM POKAZAO FILM DA JE PRAVI. TO BI ME ONDA
UČINILO UBIKOM, ZAR NE? MOŽDA JESAM MALO
ČAKNUT, ALI GLUP NISAM.

KOVACS: TA... TA DEVOJKA. GDE STE JE PRONAŠLI?

STRANA 8

KADAR 1

Na Bilija kako sipa vodu u čašu, iza njega
vidimo Kovacs koji se primiče kao i ostatak
prostorije.

BILLY: NALAZIO SAM MODELE PREKO AGENCIJE MOG
PRIJATELJA. DOBIJALE SU ADEKVATNU NAKNADU ZA
NJIHOV ANGAŽMAN.

KADAR 2

Na deo stola na kojem se nalaze pojedini
hirurški instrumenti, testerica, skalpel, tu
je i mačeta, ali i mala palica koja se
koristila tokom viktorijanskog perioda, kao i
na Divljem Zapadu. Ne mogu da iskopam kako se
zove ali koristili su je podjednako krimosi
ali i panduri. Izgleda kao mala palica, ne
veća od 15-20 cm, staje fino u ruku i bila je
punjena sa nečim. Koristila se da odalame
protivnika u glavu koji je odmah padao u
nesvest. (verovatno NIGHTSTICK, prim. ured.)

KOVACS: ZNAČI ONA NIJE MRTVA?

KADAR 3

Kovacs uzima sa stola upravo tu palicu koju sam opisao.

BILLY: AKO JE NIJE UDARIO KAMION-NIJE. VEROVATNO JE NA KOLEDŽU, PUŠI NEKOM KVOTERBEKU I LUDUJE.

KADAR 4

Vidimo anfas Bilijev i iza leđa Kovacs a koji je podigao palicu da ga odalami

BILLY: SA MALO ULOŽENOG VREMENA, DOBRE MONTAŽE I ULAGANJA MOGU SE NAPRAVITI VEOMA REALISTIČNE SCENE MUČENJA I UBISTVA. NA VAS JE DELOVALO DOVOLJNO UBEDLJIVO. IZVOLITE VODU.

KADAR 5

Krupan na luđačko lice gospodina Kovacs a i podignut predmet u njegovim rukama.

KADAR 6

Tama.

ONOMATOPEJA THUMP

STRANA 9

KADAR 1

Belina.

BILLY: MMMGMHM

KADAR 2

Bljesak beline nije tako jak, razaznaju se konture tela, predmeta.

KADAR 3

Na Bilija na zemlji, raskrečenog, svaki ud mu je posebno vezan kanapom i zategnut. Iznad njega je Kovacs, u ruci drži mačetu. 8mm kamera snima, traka ide.

KOVACS: DOBRO DOŠAO NAZAD. A, SADA MI RECI

KADAR 4

Na 8mm kameru koja snima.

KOVACS OFF KADRA: ... GDE SI ZAKOPAO TELO?

KADAR 5

Na Bilija na podu.

BILLY: VI... VI STE POLUDELI... NIŠTA OD TOGA NIJE STVARNO. NE POSTOJI NIKAKVO TELO.

KADAR 6

Na Kovacs sa mačedom u ruci od Bilijevog POV-a.

KOVACS: PITAĆU TE JOŠ JEDNOM... GDE JE TELO?

KADAR 7

Na zlokobno Kovacsevo lice dok Bili odgovara.

BILLY: JEBI SE MAJMUNE. NEMAM TI ŠTA REĆI.

STRANA 10

KADAR 1

Na zamahnutu mačetu. Iza je belina platna

KOVACS: ZVALA SE SABRINA...

KADAR 2

Krv šiknula u kadru.

ONOMATOPEJA THUMP

KOVACS: ...KOVACS!

KADAR 3

Na prostoriju i njenu sadržinu.

ONOMATOPEJA THUMP THANG THANG

KOVACS: NESTALA JE PRE TRI GODINE U NOVEMBRU.

KADAR 4

Od Kovacsevog POV ka podu. Bilijevi udovi su odsečeni. Lice mu je grozomorna statua užasa.

KOVACS: TO JE...

KADAR 5

Na kameru sa trakom koja se vrti.

KOVACS: ... BILA MOJA...

KADAR 6

Na kameru sa trakom čija vrpca se prekinula i kamera je prestala da snima. Nema svetlosti iz nje.

ONOMATOPEJA TLANG

KOVACS: ... ČERKA!

*** THE END ***

PROBAM DĂ SCURTĂ
 ÎNTR-UN MOMENT, SĂ-AM
 ÎNTOARCE ÎNTR-UN MOMENT
 ÎNTR-UN MOMENT ÎNTR-UN
 MOMENT ÎNTR-UN MOMENT
 ÎNTR-UN MOMENT ÎNTR-UN
 MOMENT ÎNTR-UN MOMENT

...și...

...și...

...și...

...și...

...și...

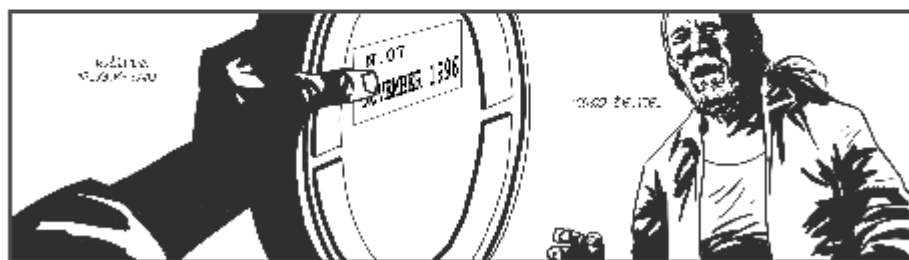
...și...

...și...

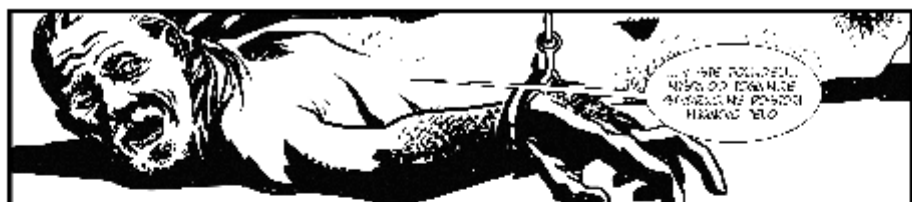
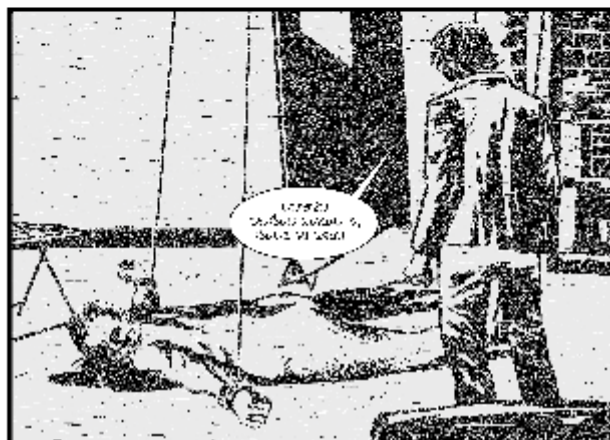

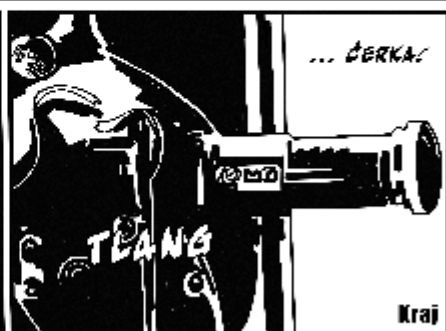
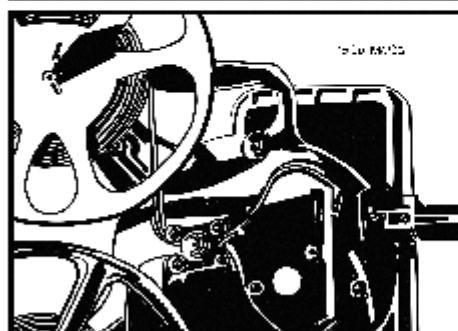

THUMP

NEWS-5

Još od kada sam sasvim zelen i željan novih horor iskustava pogledao odlični "The Witch" od reditelja Roberta Eggersa, znao sam da je u pitanju čovek čijim ću se budućim radovima radovati i željno ih čekati. Tako i beše – naredni "The Lighthouse" me je oduševio i naterao da se zapitam dokle Eggersova vizija može da dopre. Sitno sam brojao, i evo – svega par godina kasnije, eto njega u domaćim bioskopima, smešten između plejade užasne super-herojštine i kancerogenih ljubica.

Istog trena sam dao teško zarađene novce, kako bih na najbolji mogući način uživao u "Severnjaku" – kako su ga preveli naši distributeri. Rezervisao sam najbolja sedišta, sačekao da dosadne reklame i trejleri prođu, duboko udahnuo i mentalno se pripremio za spektakl! Petarda je bačena – ali je njena eksplozija bila tek nešto snažnija od razočaravajuće puvare. Ali – kako je to Eggers, do kraja filma stvari su se iznivelisale.

E sad – da ne bude da sve što Eggers izbacila iz sebe jedem kao pretenciozni ljubitelj artsy-fartsy i "drugačijih" filmova, moram izreći istinu, jer to je – na kraju dana – moj posao (neprofitabilni). "The Northman" nije sjajan film.

Slušajte koliko god želite uspaljene entuzijaste dok ispredaju poeme o predivnim kadrovima, sjajnoj muzici, neverovatnom glumačkom talentu i požrtvovanim glumcima. Slušajte ih dok govore kako je "Severnjak" jedno posve originalno filmsko iskustvo! Slušajte – ali dobro načuljite uši, jer ovde ima mnogo toga što je moglo (i moralo) biti bolje. Ipak je ovo (delimična) anti-recenzija iz kuhinje Crnoslovlja!

Pre svega mislim na "logos" filma. Da li je Eggers želeo da napravi film koji će se podjednako svideti i fanovima "Gospodara prstenova", koliko i fanovima baljezgarija koje ne bi prošle ni drogiranom studentu teorije umetnosti, ne znam.

Ali ono što sigurno znam jeste da je pred nama upravo takvo delo – kombinacija idilične epske fantastike, duboko ukorenjene u stvarnim (jezivim) nordijskim praksama, i "LSD" tripa koji je na nivou početnih nivoa kakve starinske "real-time" strategije.

Upravo tu i leži glavni problem "Severnjaka" – šta on treba da predstavlja? Prvo gore-navedeno, ili pak potonje? Sam početak filma zbrzan je do apsurdna i ispunjen tripovima na koje sam čak i ja – stari ljubitelj okultizma i praktične religije – reagovao sa "e sad ga pretera".

Jasno je meni da je apsolutno sve viđeno u službi narativa, ali to je moglo biti mnogo slojevitije, pa čak i pametnije. Previše je scena koje dolaze kasnije u filmu, a bez kojih je ovaj film mogao da se održi na površini. Umesto njih su na snagu mogle stupiti scene koje nam zapravo približavaju karaktere na samom startu priče, kako i treba da bude. Jer – da budem iskren – gledajući otvaranje filma, bolelo me dupe za to da li će naš nabildovani protagonista sprovesti svoju osvetu. Toliko.

Takođe – kompletan dijalog uvodnog dela ispisan je u formi nekakve poeme, što je već viđeno u "Macbeth" filmu, i nije nešto na šta bi i prosečni intelektualac reagovao sa "Vau, koliko dobro"! Ovaj način pripovedanja me ne čudi, jer je na pisanju scenarija radio tobožnji islandski mega-popularni pesnik Sjón.

Kad je Egers već unajmljivao nekog da mu pripomogne u sklepanju ovog dela, barem je mogao uzeti nekog ko će prići prići sa malo više elana i originalnosti. Ovako – ko je pogledao Konana (sa Švarcijem, dabome) video je dobar deo ovog filma (oduzmite samo horor iz cele jednačine).

Naravno – kažem "dobar deo" jer ovde govorim isključivo o prvoj polovini filma, koja me nije dovoljno zagrejala, nit zaintrigirala. Druga polovina je momenat kada odlučujem da ne tražim novce nazad. Druga polovina je ono po šta sam došao, i sada ova "anti-recenzija" prelazi u blagi hvalospev.

U momentu razvijanja priče, bivamo svedoci jednom vrlo surovom i mračnom filmu. Na najbolji mogući način – da se razumemo. Egers odlično barata horor atmosferom, i ovde je – kao i u filmovima pre – pokazao da je majstor atmosfere i dobrog "strašnog" kadra.

Kad đavo dođe po svoje, "Severnjak" postaje film u kojem marim za sudbinu protagoniste i njegovih bližnjih. U ovom trenutku, svojevrsnog zenita radnje, sve što se može videti na platnu je bitno i predivno. Ne postoji trenutak ispraznog trabunjanja – već isključivo suva filmska magija, koja očarava oči i napetošću potkrepljuje dušu.

Sama "konanovska" osveta sprovodi se u nekoliko činova, od kojih je svaki gnusniji i strašniji od prethodnog, i ove momente smatram najjačim delovima filma. Izolovana planinska zajednica biva žrtvom gneva osвете, fino upakovane u polu-paranormalno. Mljackao sam, trpao preskupe kokice u usta, i istinski uživao u mračnom momentu!

Pazite šta vam kažem – ovde brutalnost odlazi do te mere, da je jedna devojka napustila bioskopsku salu, a njen smotani pratilac je potrčao za njom. Lepo sam ih upozorio pre ulaska u salu, ali naravno – nisu me slušali. (true story) Meni krv ne smeta, ali sam par kadrova ispratio spuštene vilice. Kod Egersa meso se načinje realno – krv pršti i kosti pucaju!

"Severnjak" je prljav, mračan i surov. Definitivno nije porodično nedeljno iskustvo – moraš ga jesti sam, kao živo kucajuće srce, samo zato što želiš. Zato što ti je mrak u krvi – baš kao i našem protagonistu, koji u ovom delu filma postaje osoba do koje mi je zaista stalo. (uprkos iracionalnosti kojom on odiše)

Da li je to zato što konačno počinje da radi na ostvarivanju svog osvetničkog plana, ili zato što upoznaje lepo ženče (Anja Tejlор-Džoj), ili zbog obe činjenice – ko zna? Važno je da "Severnjak" sve pohvale zaslužuje za svoju drugu polovinu.

U ovom momentu, više nisam bio siguran čiju stranu da držim, i ko je zapravo ovde onaj koji zaslužuje da "ode pod mač".

Naravno – svima je već posle gledanja trejlera jasno kako se ovaj film završava, ali to je manje bitno, jer sve prikazano nije tu zbog epiloga, već zbog lepote kinematografije. Sada zvučim kao filmske guzonje koje ovaj film neosnovano prehvaljuju, ali tako je. Uživao sam – punim plućima.

Ali.. da opet zamračim – čak i famozna druga polovina ima nekoliko upitnih scena, ali kako bi ova recenzija ostala "spojlera bez" neću ih navoditi. U pitanju je najviše ozloglašeni "travel logic" – što bi se moglo prevesti kao sindrom u kojem karakteri za jako kratko vreme prelaze velike distance na platnu. Čas su na jednom, čas na drugom mestu – neumorni, hitri i krepki. Umorio sam se gledajući ih. Znam – debeo sam i mlitav.

Takođe – "paranormalni aspekt" filma koji se ne odnosi na ustaljene i realne nordijske rituale, već na osnovnu primenjenu "high fantasy" magiju se događa malčice prekasno. Ne znam zbog čega je Egers hteo da ubaci klasičan "dodolski" momenat u film, i to svega na par beznačajnih sekundi. Opet – ko sam ja da sudim? Samo mladi pisac spekulativne proze koji traži svoje mesto pod nebom crnog užasa.

Ljudi moji... da je Egers hteo malo više da "izda" sebe, i ovaj film pogura ka klasičnom krvavom obračunu, a manje ka psihodeličnim "desilo se-nije se desilo" momentima. Mislim da bih iz bioskopa izašao godinu dana mlađi. Naravno, to onda u suštini ne bi bio Egersov film, već pokušaj zadovoljenja široke narodne mase.. ali valjda smo se zbog toga prijavili. U prethodnom filmu (The Lighthouse) namirio je umetnike u nama!

Jedna žlica fantazmagorične umetnosti manje, jedna žlica brutalnog realizma više – pun pogodak. Jer – kako god gledali – realistični delovi ovog filma njegovo su najjače oružje.

I da se odmah odbranim od napada koji me sigurno očekuju – znam ja dobro nordijsku mitologiju. Bolje od većine koja će mi reći "ne razumeš ti to". Razumem – i to dobro. Ali to ne menja činjenicu da je ona morala biti bolje inkorporirana u sam narativ.

Previše estetski "marvelovskog" je vidjeno u prikazima Yggdrasila i nordijskih bogova, a Valkira (sa sve fiksnom protezom) je priča za sebe. Mada – moram priznati da je bila moćan prizor. Da dodam – istina je da su određena arheološka iskopavanja na severu voljene nam planete otkrila vikingške kosturnice, u kojima su pojedinci imali umetnute crne žice preko zuba, ali dajte – malo je previše! Fiksna proteza nije – niti će ikada biti – ono što simbolizuje surovost divljeg severa.

Za kraj, da rezimiram. "The Northman" je kao preljut kulen – voliš kulen, al' ne možeš ga jesti sa čistim uživanjem pa sve da si gladan kao ker. Na kraju ga ipak pojedeš, jer jebem-li-ga, ipak je u pitanju tvoj omiljeni kobasičarski proizvod. 50% užasan – 50% genijalan. Stomak je pun, ali te kasnije čeka nezaboravna zabava na belom keramičkom tronu.

PS: Momci, ovo nije film na koji vodite devojkju.. naročito ako je u pitanju prvi dejt. A ukoliko tebe – mladi pastuve – devojka vodi na "Severnjaka", imam veoma loše vesti!

PS na PS: Treba joj neko bolji od tebe.

Milan Kovačević

Crnoslovlje sa ponosom predstavlja:

VRAGOVEŠTI

Zbirka priča

Dan svinje

Kada malenog Dimitrija iz nemirnog sna otrgne zov hladnog novembarskog jutra, dečak biva suočen sa teretom ruralnog poimanja maskuliniteta i značenja velikog noža kojim barata „pravi“ muškarac. Bezbričnost detinjstva biva pokidana na komade, a ritual inicijacije u svet odraslih muškaraca je dobro poznati balkanski praznik za sva čula – svinjokolj.

Šapat suvih usana

Opkoljen i ranjen na krovu stare industrijske zgrade, osujećeni serijski ubica odlučuje da se baci smrti u zagrljaj, kako bi izbegao kavez i sporo truljenje u mračnoj ćeliji. Ipak – pakao odlučuje da ga ispljune na obalu živih, gde ga dočekuje njegov stari poznanik – blede i ispijeni inspektor Sulomar. Šta to njegove usne pokušavaju da poruče ubici prikovanom za neudobni bolnički krevet? Da li je izmirio svoje dugove?

Deratizacija pacovskog konglomerata

Udavljen u čemeru savesti, rukovodilac manjeg odseka eksploatatorske kompanije traži način da stane na put pohlepi koja ne mari za dobrobit prirode i pokolenja. Tablete za smirenje, alkohol i mržnja, odvođe ga na drugu stranu delovanja, kada – rezigniran i izgubljen – podiže stvari na viši nivo. Šta ostaje kada otrovi napuste organizam?

Plodovi crnog semena

Ostvareni mladić odlučuje da ostavi mogućnosti koje mu svet pruža, kako bi pokušao da nađe odgovor na davno postavljeno pitanje. To tužno pitanje nije prestalo da kopka njegove rane još od vremena kada je noći provodio uplakan u prljavoj postelji doma za nezbrinutu decu. «Gde ti je otac?» – čuo je previše puta, a iskra nade nikada nije prestala da tinja u njegovim grudima. Možda je – nekim čudom Božijim – još uvek živ? Odgovori se – po svemu sudeći – nalaze kod očevoog saborca iz rata.

Pustite nas da umremo

Veliki virus protutnjao je svetom. Materijalno zbrinuti ljudi su preživeli i nastavili sa svojim životima. Sa druge strane, mnogobrojne "zone inflamacije" bile su raspoređene po onome što zapadnjaci nazivaju "trećim svetom". Ograđene neprobojnim zidinama i smrtonosnim turetima, zone su bile ispunjene beznadežnom sirotinjom koja nije imala šansu za život. Jedna od tih zona nalazi se na Balkanu. Neimenovani protagonista luta zonom, pokušavajući da pobegne od horde humanoidnih stvorenja koja ga jure. Da li su u pitanju zombiji? Ne baš. Da li su u pitanju ljudi? Na pitanje odgovoriti pitanjem – šta to čini čoveka?

Jestivost duše

Sažeta životna priča mladića koji je odlučio da se izdigne iznad bede u kojoj je rođen i ostavi trag po kojem će ga pamtiti naraštaji. Kada shvati da ponude konvencionalnog življenja nisu za njega, on odlučuje da poseje seme straha iz kojeg će izniknuti crveni pelceri sadizma. Na drugom kraju države rasplamsava se rat i pokolj, a on – skrajnut i unižen postojanjem – odlučuje da delić ratne atmosfere prenese na ulice ušuškanog snobovskog grada, daleko od prvih linija fronta.

Tela naših spasitelja

Daleko preko Okeana, u američkom gradiću Plejnsborou, u velikoj domaćinskoj kući čuvene porodice Barnvel, privremeni smeštaj nalaze tri studenta. Povučeni mladić iz Rusije, smotani debeljko iz Španije i jedan Balkanac, potomak prve generacije migranata. U vreme Božića, vlasnik doma – strogi starac Mauris Barnvel – poziva mladiće da mu pomognu u organizovanju jubilarne svečane večere. Narator (jedan od trojice gorepomenutih studenata) priseća se događaja koji ga je naterao da uoči praznika, žurno napusti Plejnsboro i život posveti istraživanju fenomena povezanih sa zlom agendom Maurisa Barnvela.

Kontrola kvaliteta

Uvek istovetna treća smena u klanici, menja se iz korena, kada jednog od zaposlenih u kancelariju pozove nadležni i kaže mu da je dobio prekomandu. Bez previše informacija, zaposleni biva upućen na svoje novo radno mesto koje se nalazi u liminalnom prostoru, daleko od grada. Tamo – naizgled sterilno i uređeno postrojenje, krije tajnu večne samoodrživosti – i tajnu kvaliteta.

CIP - Katalogizacija u publikaciji
Daniel Tikvicki, slobodni umetnik i bibliotekar

7:82-8(05)

CRNOSLOVLJE : nastavak : [horror fanzin] / urednici [Yog] ; Milan Kovačević ; Daniel Tikvicki. - Štampano i elektronsko izdanje. - god. 2, broj 2 /17. jun 2022./.- Novi Sad; Subotica : samizdat, 2022. - 21cm. - 75 str. - ilustr. - 2021-

Tiraž 100. -

Naslovna strana: Andrei Strachov (Strachovart)

Ilustracije: Damir Pavić Septic

Milan Kovačević

VRAGOVESTI

Zbirka priča

Ukoliko

